

**MELLERUDS
KOMMUN**

Bokslut 2023

Kommunstyrelsen

Alla nämnder

Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktige	3
2 Kommunstyrelse	5
3 Kommunstyrelseförvaltningen.....	10
4 Samhällsbyggnadsförvaltningen.....	18
5 Byggnadsnämnden	26
6 Kultur- och utbildningsnämnden	30
7 Socialnämnden	37

1 Kommunfullmäktige

1.1 Verksamhetsbeskrivning

Kommunfullmäktige är kommunens beslutande församling. Fullmäktige består av 31 förtroendevalda ledamöter. Kommunfullmäktige tillsätter kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter, fullmäktige bestämmer också nämndernas verksamhetsområden.

Genom avtal samverkar Överförmyndarna i Uddevalla (vårdkommun), Lysekil, Färgelanda, Strömstad, Tanum, Sotenäs, Munkedal och Mellerud. Överförmyndaren utövar tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män. Fullmäktige väljer överförmyndaren på fyra år och länsstyrelsen utövar tillsyn.

Valnämnden ansvarar för genomförande av allmänna val till riksdag, landsting, kommun och EU-parlamentet samt folkomröstningar.

Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna. Med sin granskning bidrar revisionen till att värna och utveckla demokrati, rättssäkerhet och effektivitet.

1.2 Sammanfattning

Kommunfullmäktige tillsammans med underliggande enheter och verksamheter redovisar ett överskott mot budget på 0,3 mnkr.

Fullmäktige, revision, valnämnd och överförmyndare arbetar enligt plan med ordinarie verksamhet. I närtid är EU-valet den största särskilda händelsen.

1.3 Händelser under året

Fullmäktige

Extra många möten som följer med uppdraget som KF ordförande samt på grund av ny mandatperioden. Utbildningar har hållits för politiker vid två tillfällen har under våren.

Revision

Grundutbildning har genomförts för kommunens revisorer i Karlstad tillsammans med övriga kommuner. Revisorer har också deltagit i Kvalitetsmässan och utbildning i internkontroll.

Kommunrevisionen har under året påpekat vikten av att nämnderna förbättrar kvalitén på sina protokoll.

Revisionen har under året genomfört träffar med kommunchef, economichef, VA-chef och AME-personal.

Granskningar utförda under året:

- Framtidens äldreomsorg
- Löneprocessen
- Styrning och utveckling av grundskolan
- Uppföljning av personal och kompetensförsörjning
- Sociala medier
- Arbetsmarknadsverksamheten (AME)

Genomförda studiebesök under året:

- Lärlingsprogrammet Håverud
- Skållerudshemmet
- Rådaskolan
- Åsebro skola

Överförmyndare

Ordinarie verksamhet fortsätter som vanligt.

Digitala utbildningar för gode män har erbjudits av vårdkommunen Uddevalla. Höstens inplanerade informationstillfälle för vårdpersonal i kommunen har ännu inte genomförts och planeras istället under våren 2024. Informationen kommer att ges av överförmyndare i Mellerud samt fd. överförmyndare i Uddevalla.

Valnämnd

Inga allmänna val genomförs under 2023. Uppstartsmöten har påbörjats inför val 2024 mellan förvaltning och valnämndens ordförande. En valsamordnare har utsetts.

Utbildning för nämndsordförande, kommunsekreterare och valsamordnare har genomförts, vilken innehöll genomgångar från andra involverade myndigheter kring vilka delar de kontra kommunen behöver uppfylla i samband med EU-valet 2024, viktiga moment att tänka på, lärdomar från tidigare val och hur processflödet förväntas se ut för alla involverade.

1.4 Driftredovisning

Ordförande Roland Björndahl (M)

Bokslut 2023

Beskrivning	Bokslut 2022 (tkr)	Bokslut 2023 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Avvikelse 2023 (tkr)
Kommunfullmäktige				
Intäkter	-290	-19	-1	18
Personalkostnader	1 798	1 259	1 548	289
Löpande kostnader	1 802	1 928	1 908	-20
Sa kostnader	3 600	3 187	3 456	269
Resultat	3 309	3 168	3 455	287

1.4.1 Analys av ekonomi

Fullmäktige inklusive underliggande enheter och verksamheter redovisar ett överskott på 0,3 mnkr. Överförmyndaren står för den största andelen av överskottet.

Fullmäktige

Fullmäktiges nämndverksamhet visar ett mindre överskott på ca +40 tkr, främst hänförligt till personalkostnader. Utfallet är något bättre än prognosen i augusti.

Revision

Revisionen visar ingen avvikelse mot budget.

Valnämnden

Valnämnden visar ett underskott på -10 tkr, vilket är något bättre än prognosen i augusti. Avvikelsen beror på personalkostnader hänförliga till valår 2022 samt liten andel utbildningskostnader under hösten 2023 inför EU-val 2024 som inte var budgeterade.

Överförmyndare

Överförmyndaren visar ett överskott på 250 tkr, där personalkostnader visar överskott på 270 tkr och övriga kostnader (avgift till värdkommun) ett mindre underskott -(20 tkr).

Överskottet på personalkostnader beror på att redovisningar för december inte inkommit samt att enheten saknar gode män vilket resulterar i lägre kostnader än väntat. Flertalet ärendet kring gode män väntar just nu på beslut. Prognosen i augusti var en budget i balans då det förväntades högre kostnader för gode män.

1.4.2 Åtgärder

Inga åtgärder planeras.

1.5 Måluppfyllelse

1.5.1 Analys av måluppfyllelse

Kommunfullmäktige inklusive underliggande enheter och verksamheter har inga mål att följa upp för perioden.

1.6 Framtid

Fullmäktige

Arbete fortsätter som planerat med ordinarie fullmäktigemöten osv.

Revisionen

Revisionen ser att det är viktigt att fortsätta granska verksamheterna och vara uppmärksam på aktuella områden att se över.

Överförmyndare

Enheten jobbar på med ordinarie verksamhet och för att öka intresset för att bli god man.

Valnämnden

I närtid planerar valnämnden inför EU-val 2024. I övrigt ses inga större framtida förändringar för verksamheten.

2 Kommunstyrelse

2.1 Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens angelägenheter enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument samt har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen bereder ärenden till fullmäktige. Kommunstyrelsen i Mellerud är även samhällsbyggnadsnämnd.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnders och kommunala organs verksamhet, över de kommunala bolagen, samt över de kommunalförbund, med mera, som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen har ett arbetsutskott, tillika ekonomiutskott, personalutskott, förhandlingsdelegation samt trafik- och krisledningsnämnd.

Verksamheten bedrivs i två förvaltningar. Kommunstyrelsens förvaltning samt kommunstyrelsens samhällsbyggnadsförvaltning. Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar också mot byggnadsnämnden i de frågor som gäller bygglov, byggnämnan, strandskyddsdispens och enkla detaljplaner.

2.2 Sammanfattning

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på +9 mnkr (+5), varav kommunstyrelsens förvaltning +7,4 mnkr (+3,9) och samhällsbyggnadsförvaltningen +1,6 mnkr (+1,1) (exkl taxefinansierad verksamhet). Den taxefinansierade verksamheten redovisar ett underskott på -0,7 mnkr (-2,9). Taxefinansierade verksamheter särredovisas och belastar inte kommunens resultat. Siffror inom parentes visar prognostiserat resultat i augusti.

Mot investeringsbudget på 172 mnkr visas en avvikelse på 81 mnkr där 73 mnkr överförs till 2024 och 10 mnkr till 2026.

Kommunstyrelseförvaltningen uppfyller målen gällande sjukfrånvaro och samhällsbyggnadsförvaltningen visar endast en mindre avvikelse gentemot målet.

Av nämndens mål bedöms 100 % vara uppfyllda vid årets slut genom båda förvaltningarnas gemensamma insatser.

2.3 Händelser under året

Kommunstyrelseförvaltningen

Mycket fokus har legat på samverkan och i december undertecknades en gemensam avsiktsförklaring kring detta mellan 5 Dalslandskommuner. Med fokus på samverkan har också en genomlysning av en framtida gemensam IT-organisation i Dalsland inletts. Styrdokument uppdateras och bevakning samt anpassning efter nya lagar sker löpande på alla områden. Säkerhetsenheten utvecklar vidare ett numera lagstadgat krav på brottsförebyggande arbete. Planering är i gång gällande införande av nytt HR-system liksom implementering av nytt samverkansavtal. Mellerud deltog efter sommaren i ett rundabordssamtal med civilministern och diskuterade frågor om upphandling i småkommuner. Samverkan ses över där det är relevant i syfte att uppnå en effektiv och kvalitativ organisation. Tillväxtenheten satsar på implementering av platsvarumärket, har startat upp en projektorganisation med fokus på tillväxt och har tagit nytt grepp om turismfunktionen i samband med att Visit Dalsland har flyttat in i lokaler på Dalslands Center.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Under året har mycket fokus legat på ekonomi och uppföljning för att skapa förutsättningar till budgetbalans. Förvaltningen har gjort ett omfattande arbete kring krisberedskap och civilt försvar, samordning av kommunens hållbarhetsfrågor, systematiskt arbetsmiljöarbete samt uppdatering av förvaltningens hemsidor. Flertalet större projekt har genomförts på förvaltningen där anläggningar inom fastighet, gata/park, VA och fjärrvärme har rustats upp, byggts till eller byggts nya från grunden vilket framgår av förvaltningens egen redogörelse. Därtill har det jobbats med handlingsplan kring hantering av lakvatten vid Hunnebyn ÅVC, fortsatt arbete gällande minskat matsvinn samt kost för äldre.

2.4 Driftredovisning

Ordförande Ludwig Mossberg (M)

Bokslut 2023

Beskrivning	Bokslut 2022 (tkr)	Bokslut 2023 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Avvikelse 2023 (tkr)
Kommunstyrelse				
Intäkter	-218 026	-234 230	-227 355	6 875
Personalkostnader	92 398	101 957	105 008	3 050
Löpande kostnader	217 387	232 734	231 779	-955
Sa kostnader	309 785	334 692	336 787	2 095
Resultat	91 760	100 461	109 432	8 970

2.4.1 Analys av ekonomi

Nämnden redovisar ett överskott på +9,0 mnkr exkl. taxefinansierad verksamhet, vilket är en förbättring mot prognos med 4 mnkr. Taxefinansierade verksamheter särredovisas och belastar inte kommunens resultat i bokslutet.

Prognosen delas upp enligt;

- Kommunstyrelseförvaltningen +7,4 mnkr
- Samhällsbyggnadsförvaltningen, skattefinansierat +1,6 mnkr
- Samhällsbyggnadsförvaltningen, taxefinansierat -0,7 mnkr (belastar inte resultatet)

Överskott på kommunstyrelsens förvaltning består främst av förfogandeanslaget +3 mnkr, färdtjänst +0,6 mnkr, personalkostnader inkl. facklig tid +0,8 mnkr samt systemkostnader +0,8 mnkr. Prognos i augusti var +3,9 mnkr och förändringen beror främst på att vakantsatt IT-chef medvetet inte har ersatts av extern konsult då kostnader för dalslandsgemensam IT-utveckling planerades, men försenats till 2024. Vidare att systemkostnader inte blev så höga som befarat och att beslut med finansiering ur förfogandeanslaget blev färre i antal och lägre i belopp.

Samhällsbyggnadsförvaltningens överskott inom den skattefinansierade verksamheten består av vinst från markförsäljning +1,6 mnkr. Prognosen i augusti var +1,1 mnkr och ökningen i resultat beror på återhållsamhet inom inköp och tillsättning av vikarier. Inom den taxefinansierade verksamheten delas resultatet på Renhållning +0,05 mnkr (0), Fjärrvärme -2 mnkr (-2,1) och VA +1,3 mnkr (+0,8), där augustiprognosen visas i parentes. Underskottet beror på nedskrivning av fjärrvärmepanna, intäktstapp pga. ny fjärrvärmes taxa först i februari. Överskott inom VA beror på vakanser, vilket också är orsaken till skillnaden mot prognos.

2.4.2 Åtgärder

Kommunstyrelsens förvaltning som helhet redovisat ett överskott varför inga större åtgärder har vidtagits. däremot har budgetjustering 2024 redan skett på flertalet över överskottsposterna. Det finns också ett medvetet agerande för att nå budgetbalans på samtliga nämnder i bokslut. Åtgärder sker för att hantera lokala underskott, det handlar bland annat om att jobba med organisationens effektivitet och synergimöjligheter.

Samhällsbyggnadsförvaltningen anpassar den skattefinansierade verksamheten till befintlig budget. Detta innebär att standarden sjunker inom vissa områden, där säkerhet inte behöver beaktas. Inom det taxefinansierade området beror prognostiserade avvikelser främst på engångshändelser, vilket gör att nästa år ser bättre ut.

2.5 Måluppfyllelse

Måluppfyllelse nämndmål

Mål- uppfyllelse	Mål	KSF	SBF
	Verka för ökad samverkan mellan kommun och näringsliv, föreningsliv och aktörer		—
	Verka för en hållbarhet och miljönytta		
	Verka för en jämlik och inkluderande kommun		—
	Verka för attraktiva miljöer		
	Verka för effektiv och attraktiv samhällsservice		—

= Målet uppfyllt

KSF - Kommunstyrelseförvaltningen

= Målet delvis uppfyllt

SBF - Samhällsbyggnadsförvaltningen

= Målet uppfylls inte

= Målet följs inte upp

2.5.1 Analys av måluppfyllelse

Av nämndens mål bedöms 100 % vara uppfyllda vid årets slut genom kommunstyrelseförvaltningens och samhällsbyggnadsförvaltningens gemensamma prestationer.

För djupare analyser av måluppfyllelsen, se avsnitt under respektive förvaltning.

2.6 Investeringsredovisning

Belopp anges i Tkr.

	Budget 2023	Förslag till omdisponering	Budget 2023	Utfall 2023	Avvikelse
Kommunstyrelsens förvaltning	6 470		6 470	2 986	3 484
Samhällsbyggnadsförvaltningen	165 768	-100	165 668	87 846	77 822
<i>varav</i>					
<i>Skattefinansierade</i>	<i>84 123</i>	<i>-100</i>	<i>84 023</i>	<i>46 352</i>	<i>37 671</i>
<i>Taxefinansierade</i>	<i>88 115</i>		<i>88 115</i>	<i>44 480</i>	<i>43 635</i>
Summa	172 238	-100	172 138	90 832	81 306

2.6.1 Analys av utfall

Utgifterna för kommunstyrelsens investeringar beräknas totalt bli 90,8 mnkr varav 46,4 mnkr avser skattefinansierad verksamhet. Den totala avvikelserna mot budget är +81,3 mnkr, varav skattefinansierad verksamhet +37,7 mnkr. 72,7 mnkr överförs till 2024 och 10 mnkr till 2026.

Kommunstyrelseförvaltningen prognostiserar en avvikelse mot budget på +3,5 mnkr och orsakas främst av projekten e-arkiv, diariesystem och ny växel/telefoni.

Samhällsbyggnadsförvaltningen prognostiserar en avvikelse mot budget på +77,8 mnkr, varav + 34,2 mnkr avser skattefinansierad verksamhet och +43,6 mnkr taxefinansierad verksamhet. De största avvikelserna återfinns inom fastighetsenheten, gata- parkenheten samt VA-enheten och beror främst på förseningar i projekt.

2.6.2 Slutredovisning

Slutredovisning per projekt framgår av rapport på förvaltningsnivå (kommunstyrelsens förvaltning) och enhetsnivå (samhällsbyggnadsförvaltningen)

Inom den skattefinansierade verksamheten, inom de båda förvaltningarna sammantaget, slutredovisas projekt med en negativ nettoavvikelse på -2,9 mnkr. Projekt med en större negativ avvikelse innefattar:

- Elverk -1,9 mnkr
- Konstgräsplan -0,4 mnkr
- Åsebro förskola -0,4 mnkr
- Utköp moduler Lunden -0,1 mnkr
- Markköp -0,3 mnkr

2.7 Framtid

Kommunstyrelsen som helhet arbetar för att tydliggöra vart Mellerud är på väg med därtill kopplade fokusområden. För att lyckas med framtida samhällsservice behövs digitalisering och samverkan i många olika former. Som ansvarig nämnd för intern liksom extern service behöver serviceandan förmedlas och genomsyra hela organisationen.

Kommunstyrelsens förvaltning

Förvaltningen arbetar alltid med att förbättra och effektivisera och så är fokus även framåt. Arbeta för utökad samverkan med andra kommuner fortsätter och efter förra årets omorganisation arbetas det aktivt för att organisationen ska sätta sig och fungera väl. Digitaliseringen är ständigt närvarande som ett hjälpmedel i alla delar av verksamhetens utveckling.

Mycket av förvaltningens verksamhet är reglerad i olika lagar, interna styrdokument och intern kontroll anpassas fortlöpande så att de harmoniserar med lagrum likväl som den ständigt föränderliga omvärlden. Förvaltningen lyfter fram och marknadsför Mellerud bland annat med hjälp av nytt platsvarumärke för att möta utmaningar såsom befolkningstillväxt och kompetensförsörjning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Under 2024 kommer extra fokus läggas på hållbarhet, verksamhetens robusthet i händelse av störning samt noggrann budgetuppföljning då ekonomin blir en stor utmaning kommande år. Restriktivitet och prioritering kommer vara ledord redan vid årets inledning för att uppnå budgetbalans.

Det finns en stor efterfrågan på förvaltningens tjänster, vilket med dagens befintliga bemanning ses som en stor utmaning att kunna bemöta och samtidigt behålla en god arbetsmiljö. Förvaltningen kommer arbeta vidare med e-tjänster och digitalisering för effektivisering.

3 Kommunstyrelseförvaltningen

3.1 Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelseförvaltningen leds av kommunchefen och innehåller kommunövergripande enheter för ekonomi, personal, kansli, kommunikation och säkerhet, digitalisering, tillväxt (fritidsgård, turism, näringsliv, miljö- och hälsosamordning), samt sport- och friskvårdscenter Rådahallen.

Näringslivsfrämjande åtgärder bedrivs i samverkan med till exempel Kommunalförbundet Fyrbodal, Position Väst. Dialog kring näringslivsstrategin förs med berörda. Melleruds ansvar för turistverksamhet utvecklas i samarbete med Visit Dalsland.

Dalslands miljö- och energiförbund (DMEF) svarar för kommunens miljötillsynsverksamhet. Verksamheten regleras till stor del av miljöbalken och av livsmedels- och djurskyddslagstiftning. DMEF hanterar också miljöstrategiskt arbete, vilket är det miljöarbete som inte är lagreglerat myndighetsarbete.

Kommunstyrelsen i Mellerud bestämmer inriktning och mål för miljöstrategens arbete och folkhälsoarbetet bedrivs genom samarbete med regionen.

3.2 Sammanfattning

Förvaltningen prognostiserar ett överskott på +7,4 mnkr, varav 3,0 mnkr avser förfogandeanslaget. Inför 2024 har ett antal besparingsåtgärder ålagts förvaltningen på områden som idag visar överskott, dessa tillsammans med en högre kostnadskostym förväntas göra att överskotten då minskar eller utblir helt.

Kommunstyrelseförvaltningens sjukfrånvaro har minskat jämfört med samma period föregående år och ligger nu under målnivån på max 5 procent. Kostnaden för sjukfrånvaron har även den minskat och målet om minskade kostnader är därmed också uppfyllt. Medarbetarskapsindex för engagemang har ökat jämfört med föregående år vilket ger måluppfyllelse.

Av nämndens mål bedöms kommunstyrelseförvaltningen uppfylla sin andel* till 100 % vid årets slut genom sina kopplade nyckeltal, se särskilt avsnitt om måluppfyllelse.

*) samhällsbyggnadsförvaltningen bidrar också till nämndens totala måluppfyllelse.

3.3 Händelser under året

Kommunstyrelsen övergripande

- Det strategiska samverkansarbetet utvecklas vidare och en gemensam avsiktsförklaring för 5 Dalslandskommuner undertecknades i december.
- Utöver kommunens vision och fullmäktigemål fokuserar kommunen på fyra områden; attraktiv arbetsgivare, tillväxt, social hållbarhet och digitalisering.

Säkerhetsenheten

- Styrande dokument för civilt försvar har setts över i ny mandatperiod
- Säkerhetspolitiska läget och risk för eleffektbrist har präglat arbetet
- Ett omfattande arbete kring planering och utbildning har gjorts inom krisledningsnämndens område
- Kommunen har from 2023 ett nytt lagstadgat ansvar att fullgöra lagkraven för brottsförebyggande arbete. Arbetet sker redan idag, men kan utvecklas.

Ekonomienhet

- Mellerud blev inbjuden att delta i ett rundabordssamtal med civilminister Erik Slottner kring upphandling i småkommuner
- Framtagande av dokumenthanteringsplan och införande e-arkiv görs gemensamt i 4D
- Undersökt samverkan på upphandlingsområdet, presenteras jan 2024

Enheten för Digital Service

- IT-chef hölls vakant 2023 och upphandlat IT-strategiskt och IT-operativt stöd startar from jan 2024 i väntan på den genomlysning i Dalsland som pågår
- Flertalet upphandlingar pågår där samverkansperspektivet beaktas, bla inom telefoni, hårdvara och kopiatorer
- Det uppstartade arbetet med digitala coacher kopplade till förvaltningarna pågår

Personalenhet

- Införande av nytt HR-system pågår, plan för införande vår 2024
- Nytt samverkansavtal from 2024, utbildning har skett och fortsätter 2024.

- Flertalet kommunikationsinsatser gjorda, bla ny hemsida samt filminslag

Tillväxtenhet

- Arbete med platsvarumärke och platsutveckling genom filmer
- Visit Dalsland flyttade in i Dalslands Center och ansvarar för turistbyrån i Håverud.
- Folkhälsoarbetet prioriterar äldres hälsa, samt fysisk och psykisk hälsa hos barn och unga bla tillsammans med Stinsen.
- En projektorganisation för ökat fokus på tillväxtarbetet
- Rådahallens arbete har präglats av fokus på arbetsmiljö och organisering.

3.4 Driftredovisning

Ordförande 2023 Ludwig Mossberg (M)

Kommunchef Karl-Olof Pettersson

Bokslut 2023

Beskrivning	Bokslut 2022 (tkr)	Bokslut 2023 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Avvikelse 2023 (tkr)
Kommunstyrelse-förvaltningen				
Intäkter	-17 639	-18 000	-17 984	16
Personalkostnader	30 333	36 554	36 839	285
Löpande kostnader	42 695	41 093	48 166	7 073
Sa kostnader	73 028	77 647	85 005	7 358
Resultat	55 389	59 647	67 021	7 374

3.4.1 Analys av ekonomi

Kommunstyrelsens förvaltning visar ett överskott på +7,4 mnkr, vilket är en förbättring mot prognos i augusti med 3,5 mnkr. Avvikelsen motsvarar 11 % av förvaltningens budget.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har efter delårsprognosen fått ett tilläggsanslag från förfogandeanslaget på 0,5 mnkr till livsmedel från förfogandeanslaget.

Större avvikelser är;

- Förfogandeanslag +3 mnkr
- Färdtjänst +0,6 mnkr
- Personalkostnader (vakanser, sjukskrivning, VAB) samt facklig tid +0,8 mnkr
- Utbildningsinsatser +0,3 mnkr
- Avskrivning och ränta +0,3 mnkr
- Systemkostnader +0,8 mnkr
- Centrala medel för marknadsföring, digitalisering mm +0,4 mnkr

Överskott på förfogandeanslaget är 0,2 mnkr högre än prognos, detaljer kan läsas om i särskilt avsnitt. En annan stor del av avvikelsen mot prognos beror på att gemensamma kostnader kopplat till Dalslandssamverkan gällande IT är försenad (centrala medel) och att Mellerud inte har anlitat någon konsult för att täcka vakantsatt IT-chef 2023. Vidare har kostnader för system på personalenhet och IT-enhet inte blivit så stora som befarat.

Inför 2024 har besparingar skett på flera av de områden där förvaltningen idag prognostiserar överskott och dessa förväntas därmed minska eller upphöra nästa år. Vidare förväntas inget stort överskott på systemkostnader då budgetjustering har gjorts samt att nytt HR-system driftsätts. Förvaltningen tar ett medvetet ansvar genom årets överskott för kommunens totala budgetbalans på nämndnivå.

Upplysningsvis tillhör Stinsens fritidsgård kommunstyrelsens förvaltning from 2023, men ingår inte i utfall 2022. Nettobudget 2022 var 1,9 mnkr och 2023 2 mnkr.

3.4.2 Förfogandeanslaget

Förfogandeanslaget visar ett överskott på 3 mnkr. I augusti prognostiserades ett överskott på 2,8 mnkr. Skillnaden mot prognosen beror på att kostnader för Campus Dalsland, seniorkort och driftkostnader för COOP blev lägre än väntat samt att omfattningen av ytterligare beslut inte blev så stor. Det har funnits en medveten återhållsamt i användandet av förfogandeanslaget för att bidra till kommunens sammantagna budgetbalans.

Förfogandeanslag 2023 (tkr)	Belopp
Ram	10 400
Beslut	
KUN Tilläggsanslag	-4 200
DVVJ*	-400
Kvällståg Västtrafik	-265
Besöksnäring 2.0	-25
Kanalyran	-200
Utbildning förtroendevalda (avsatt max 500 tkr)	-200
Kommunakademin Väst (avsatt max 40 tkr)	-32
Campus Dalsland (avsatt max 320 tkr)	-226
Seniorkort (avsatt max 350 tkr)	-260
FÖP sjöskogen (totalt 1200 tkr år 2022-2024)	-735
Coop driftkostnader (avsatt max 350 tkr)	-279
Ökade livsmedelspriser serviceenheten**	-500
Kanalmuséet och Skans 453	-60
Summa beslut	-7 382
Avvikelse förfogandeanslag 2023	3 018

*) Totalt bidrag till DVVJ 2023 var 500 tkr, 100 tkr finns avsatt i ordinarie budget

***) Beslutat efter prognos i augusti

3.4.3 Åtgärder

Några verksamheter har ekonomiska utmaningar, däribland Rådahallen och Stinsen. De har arbetat aktivt för att analysera och vidta åtgärder, vilket har gett resultat. Övriga verksamheter planerar inga särskilda åtgärder då utfall rymms inom budget.

Sett till kommunen som helhet behöver kommunstyrelsens förvaltning bidra med ett överskott för att samtliga nämnder totalt ska nå budgetbalans.

3.5 Måluppfyllelse

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.	Verka för ökad samverkan mellan kommun och näringsliv, föreningsliv och aktörer Målet uppfyllt	 Antal föreningsträffar	6 genomförda, mål 2.
		 Antal företagsträffar	8 genomförda, mål 3. Företagsbesök ca 60 st.
		 Förbättrade förutsättningar för näringslivet	Marginellt sänkt resultat i Svenskt Näringslivs Ranking, mål höjd placering.
Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.	Verka för en hållbarhet och miljönytta Målet uppfyllt	 Andelen elektroniska leverantörsfakturer ska öka	Ökning med 5 %.
		 Andelen upphandlingar med miljöhänsyn	Följs upp vid varje upphandling, mål 100 %.
		 Öka antalet processer med digital signering	Inga nya processer, mål 2.
		 Öka medvetenheten om kommunens miljöpolitiska ställningstagande	Ökad medvetenhet genom information från DMEF.
	Verka för en jämlik och inkluderande kommun Målet uppfyllt	 Genomföra insatser enligt MHR andel Folkhälsan	9 av 10 genomförda aktiviteter, mål 70 %.
		 Genomföra insatser enligt tillgänglighetsplan	2 av 3 genomförda, mål 3.
Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - för en utvecklande samhällsservice och ökad attraktivitet	Verka för attraktiva miljöer Målet uppfyllt	 Implementera platsvarumärket	5 aktiviteter genomförda, mål 5.
		 Ökad dialog med invånarna om Melleruds utveckling	5 genomförda medborgardialoger, mål 5.
	Verka för effektiv och attraktiv samhällsservice Målet uppfyllt	 Kommunicera variationen i kommunen som arbetsgivare	Porträtt av medarbetare på 2 av 4 förvaltningar, mål 3.
		 Kundmätning internt avseende kommunstyrelseförvaltningens verksamhet	4 enkäter genomförda (HR, IT, Ekonomi, lön), mål var kundmätning genomförd.
		 Näringslivsrepresentant i lokala brottsförebyggande rådet	Medverkan på samtliga möten vid inbjudan, mål 80 %.
		 Upplevd service på Medborgarkontoret	Minst 90 % kundnöjdhet, mål 90 %.
		 Upplevd service Rådahallen	Undersökning ej genomförd.

3.5.1 Analys av måluppfyllelse

Nämndens mål mäts via nyckeltal på både samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen. Den senare har nyckeltal kopplat till samtliga nämndmål vilka alla bedöms vara uppfyllda till 100 % vid årets slut.

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål om att **Främja företagsamhet, företagande och föreningsliv** genom att mötas och kommunicera med föreningar liksom företag och andra aktörer. Detta planeras på olika sätt, exempelvis genom frukostmöten och träffar av föreläsningskaraktär. Företagarträffar har gjorts tillsammans med Industrigruppen och Företagarna. Vår näringslivsutvecklare och KSO besöker kontinuerligt företag runt om i kommunen. Ett marginellt förändrat resultat i Svenskt Näringslivs enkätundersökning indikerar positiv upplevelse från näringslivet i Mellerud samtidigt som några tydliga utvecklingsområden kan ses.

Kommunfullmäktiges mål om att Mellerud **Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar om förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv** nås genom att verka för hållbarhet och miljönytta samt för en jämlik och inkluderande kommun. Förvaltningen jobbar aktivt med att öka andelen elektroniska fakturor med gott resultat. Under året planerades två nya processer för digital signering, dessa har inte kunnat införas ännu utan planeras i stället 2024. Det tas alltid miljöhänsyn vid upphandlingar och information kring kommunens miljöpolitiska ställningstagande ingick som en informationspunkt vid förvaltningens gemensamma forum 16 oktober. Folkhälsoarbetet bidrar till jämlikhet och inkludering genom särskilt riktade insatser enligt Miljö- och Hälsorådet (MHR), särskilt fokus under året låg på psykisk och fysisk hälsa bland barn och unga samt de äldres hälsa. Insatser enligt tillgänglighetsplanen genom två av tre planerade aktiviteter skapade bättre förutsättningar för fler till ett gott liv.

Det tredje målet satt av Kommunfullmäktige säger att Mellerud **Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - för en utvecklande samhällsservice och ökad attraktivitet**. Förvaltningen bidrar till målet genom att verka för attraktiva miljöer och en effektiv och attraktiv samhällsservice. I arbetet kring att skapa attraktiva miljöer och en attraktiv plats har tidigare ett platsvarumärke tagits fram. Implementeringen av detta fortsatte under året genom bland annat ett Mellerudsmagasin i filmformat samt projektet Platsutveckling Höljen som är en fortsättning på tidigare platsutvecklingsarbete i Dals Rostock. Flertalet olika medborgardialoger har genomförts för att kommunicera Melleruds utveckling och erbjudande. En förutsättning för att skapa effektiv och attraktiv samhällsservice är kompetent personal och för att öka kunskapen och intresset kring kommunen som arbetsgivare förbereds porträtt för olika yrkesroller att använda i verksamheterna, färdiga porträtt finns nu på två av fyra förvaltningar. Näringslivsrådet är representerat på lokala brottsförebyggande rådet och kommunfullmäktiges mål uppfylls på så sätt både direkt och indirekt genom att bjuda in till medskapande samt att verka för god samhällsservice och trygghet. Under 2023 planerades undersökningar av upplevd service för att skapa möjligheter till förbättring om servicen inte uppfyller förväntningarna på ett tillfredsställande sätt. Den interna servicen har mätts via fyra digitala enkäter på områdena ekonomi, IT, HR och lön och visar att servicen i stort motsvarar förväntansbilden samtidigt som utvecklingsområden finns. Undersökning har genomförts på medborgarkontoret genom fysisk enkät med gott resultat, undersökning på Rådahallen har uteblivit på grund av svårigheter att hitta lämplig metod.

3.6 Investeringsredovisning

Belopp anges i Tkr.

Projekt (Tkr)	Budget 2023	Förslag till omdisponering	Budget 2023	Utfall	Avvikelse	Slutredovisas
Nytt HR system	314		314	395	-81	Nej
EDS Switchar ca 25 per år	600		600	588	12	Ja
EDS UPS ca 5 per år	50	-50	0	0	0	Ja
EDS AC i serverrummet	100	46	146	146	0	Ja
EDS Diariesystem	464	-4	460	0	460	Nej
EDS e-Arkiv	372		372	54	318	Ja, 168 tkr
Ny hemsida	52	-3	49	48	2	Ja
Mörkläggningsgardiner Dalslands Center	130		130	0	130	Nej
Diverse inventarier	100		100	0	100	Ja
E-medborgarförslag	100		100	0	100	Ja
EDS SAN (lagringsyta)	400	450	850	785	65	Nej
EDS Servermiljö	450	-450	0	0	0	Ja
EDS WLC (styr vårt WiFi)	250	-93	157	157	0	Ja
EDS AP (WiFi antenner) ca 60 om året	400	104	504	504	0	Ja
EDS Politikerdatorer	518		518	310	208	Ja
EDS Telefoni (prel. belopp)	2 000		2 000	0	2 000	Nej
Reservsamband	70		70	0	70	Nej
Rådahallen passagegrind	50		50	0	50	Nej
Rådahallen bassängmatta över rehab	50		50	0	50	Nej
Summa	6 470	0	6 470	2 986	3 484	

3.6.1 Analys av utfall

Kommunstyrelseförvaltningens utgifter för investeringar är 3,5 mnkr lägre än fastställd budget, och 0,3 mnkr större avvikelser än prognos i augusti. Totalt förs 2,9 mnkr över till 2024 och 0,6 mnkr slutredovisas. Större avvikelser kommenteras nedan.

- Projektet gällande nytt HR-system slutförs 2024
- Inköp av nytt diariesystem sker först 2024
- Investeringen i e-arkiv pausas pga. brist på personella resurser, delar av investeringsbeloppet (150 tkr) flyttas med till 2024.
- Mörkläggningsgardiner på Dalslands center planeras 2024
- Medel för inventarier har inte behövt användas
- Investering gällande E-medborgarförslag inte att göras till följd av politiska beslut
- Flertalet av investeringar inom EDS har genomförts enligt plan, omfördelning mellan projekt kommer att göras enligt tabell för att uppnå budgetbalans.
- EDS SAN och EDS Servermiljö avser samma investering och de båda projekten slås samman till ett 2024.
- Kostnaden för inköp av politikerdatörer blev lägre än prognostiserat
- Upphandling och inköp av telefoni är försenat
- Investering i reservsamband är försenat
- Investeringarna på Rådahallen är under utredning och förs till nästa år

3.6.2 Slutredovisning

Projekt som slutredovisas framgår av tabell och slutredovisat belopp uppgår till 0,6 mnkr. Större slutredovisade belopp kommenteras nedan:

- Investering i e-arkiv pausas och 168 tkr slutredovisas, överskott finansierar delvis underskott på Rådahallen Styrssystem som ligger under samhällsbyggnadsförvaltningen.
- E-medborgarförslag genomförs inte, 100 tkr slutredovisas i sin helhet
- Anslag för diverse inventarier används inte, 100 tkr slutredovisas i sin helhet
- Inköp av politikerdatörer är klart och 208 tkr slutredovisas, överskott finansierar delvis underskott på Rådahallen Styrssystem som ligger under samhällsbyggnadsförvaltningen.

3.7 Personalredovisning/Arbetsmiljömål

	2023	2022
Sjukfrånvaro totalt % *	4,29	5,42
Sjuklönekostnad **	256 619	360 605
Medarbetarskapsindex Engagemang	83	79
<i>* Avser perioden 2023-01-01-2023-11-30, 2022-01-01-2022-11-30</i>		
<i>** Avser de första 14 dagarna i sjukfrånvaron</i>		

Genomförda aktiviteter i syfte att nå kommunfullmäktiges arbetsmiljömål

Förvaltningen arbetar proaktivt gällande sjukfrånvaron och är noga med att följa upp tidigt vid indikerad avvikelse. Arbetsmiljö är en återkommande punkt på enheternas arbetsplatsmöte som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Sjukfrånvaron ska sänkas med målsättning att inte överstiga 5 %

Kommunstyrelseförvaltningen är den förvaltning med minst antal medarbetare och den förvaltning som i de flesta fall klarar målet om sjukfrånvaro under 5%. 2022 låg sjukfrånvaron för perioden på drygt 5 procent, där en stor anledning till de höga siffrorna var smitta och restriktioner kring smittspridning av Covid -19. I år har pandemin mindre påverkan på sjukfrånvaron som åter är under målnivån.

Kostnaden för korttidssjukfrånvaron ska minska

Sjuklönekostnaden har liksom sjukfrånvaron minskat och målet uppnås därmed.

Medarbetarskapsindex ska öka

Medarbetarskapsindex har ökat och målet är nått.

En av de aktiviteter som kommunstyrelseförvaltningen gjort är att ha regelbundna möten för förvaltningens samtliga medarbetare. På dessa möten har vi bl a diskuterat hur vi ska nå våra mål och tillsammans utveckla verksamheten. Förvaltningsledningsgruppen har också blivit mer känd i organisationen. Detta har varit uppskattat hos medarbetarna och är starkt bidragande faktor till att engagemanget hos våra medarbetare ökat.

3.8 Framtid

Kommunstyrelsen övergripande

- Arbete med Melleruds gemensamma färdriktning och kopplade fokusområden pågår
- Lyckad framtida samhällsservice kräver digitalisering och samverkan
- Förvaltningen har ett stort serviceansvar och betonar särskilt denna serviceanda inför framtiden

Säkerhetsenhet

- Utredning av lagen om extraordinära händelser pågår. Ev ny lag kan träda i kraft 1 januari 2026
- Ny överenskommelse gällande krisberedskap och civilt försvar 2024-2026 undertecknas jan 2024
- Kommunen behöver fortsätta öka förmåga inom området civil beredskap

Ekonomienhet

- Fortsatt arbete med kommunens upphandlingsprocess i syfte att skapa effektivare inköpsprocess, avtalstrohet och sänkta kostnaderna
- Revidering av styr- och ledningssystemet pågår, klart under hösten
- Arbete pågår med målgruppsberäkningar för vissa verksamheter

Enheten för Digital Service (EDS)

- Genomlysning av IT-organisationen i Dalslandssamverkan är avgörande för framtiden
- Utveckling av supporten genom bla digitala coacher ute i verksamheterna

Personalenhet

- Införande av nytt HR- och lönesystem kräver noggrann planering. Gemensamt system med 4D ger möjlighet till utökat samarbete vilket kan minska total bemanning och sårbarhet
- Utökat samarbete med övriga kommuner i Dalsland på HR -området, särskilt Bengtsfors. Samarbetet ger möjlighet att kunna dela på kompetenser, tex specialistfunktioner på HR-området
- Införande av e-arkiv fortsätter
- Planerat EU-val 2024
- Ny växelfunktion och diarium ska införas

Tillväxtenhet

- Platsvarumärkets implementeringsarbete är avgörande för bra genomslag
- Under 2024 genomförs det omtag kommunen gör i dialog med näringsliv och andra aktörer för att tillsammans utveckla Mellerud.
- Turismfunktionen står inför en utvecklingsresa tillsammans med Visit Dalsland
- Stinsens ungdomsgård behöver ett tydligare uppdrag kopplat till övriga verksamheter på Tillväxtenheten
- Projektorganisation med extern finansiering utvecklas
- Hållbar aktivitet i Rådahallen och samt långsiktig investeringsplan är existentiellt viktigt

4 Samhällsbyggnadsförvaltningen

4.1 Verksamhetsbeskrivning

Samhällsbyggnadsförvaltningen består av följande enheter: Administration, Fastighet, Gata/Park, Offentlig renhållning, Plan och bygg och Serviceenheten som är skattefinansierade. Dessutom ingår Renhållning, VA och Fjärrvärme som är taxefinansierade.

4.2 Sammanfattning

Samhällsbyggnadsförvaltningen redovisar ett överskott på 1,6 mnkr för de skattefinansierade verksamheterna. Prognosen för 2023 beräknades bli +1,1mnkr. För de taxefinansierade verksamheterna redovisas följande: VA: resultat +1,3 mnkr, prognos +0,8 mnkr. Renhållning: resultat enligt budget, prognos är budget i balans. Fjärrvärme: resultat - 2,0 mnkr, prognos -2,1 mnkr.

Förvaltningens mål har uppfyllts med endast mindre avvikelse. Arbetsmiljömålen har en mindre avvikelse på sjukfrånvaro.

4.3 Händelser under året

Under året har mycket fokus lagts på ekonomi och uppföljning. Eftersom vi sett att kostnader skenat så valde vi tidigt att gå ut med att hålla igen i verksamheterna för att ge förutsättningar att kunna hålla budget totalt på förvaltningsnivå. Under hösten har ett omfattande arbete gjorts kring förvaltningens krisberedskap och civilt försvar, samordning av kommunens hållbarhetsfrågor, systematiskt arbetsmiljöarbete samt uppdatering av förvaltningens hemsidor.

Under året har vi bland annat utfört tillbyggnad av Åsebro skola, solceller på Rådaskolan, byte av konstgräs vid Rådavallen, upprustning både av utemiljö och inomhusmiljö vid Skållerudshemmet, upprustning av Blåklinten i Dals Rostock för LSS, förstudie kring underhållsbehov av kommunhuset, upprustning PD-Lundgrensparken, asfaltering av Hunnebyns ÅVC, ledningsförnyelse i Hällavägen/Lövåsvägen Dals Rostock, överföringsledning Mellerud-Sverkersbyn, styrsystem Sunnanå ARV, rustat upp belysning samt ytskikt på Hällavägen, Lövåsvägen, Henrikssons väg och Karlslundsvägen i Dals Rostock och Skolgatan i Mellerud, belysning lilla spåret Åsensbruk-Håverud och färdigställt ny fjärrvärmecentral vid Klacken.

Utöver detta har vi också jobbat med handlingsplan kring hantering av lakvatten vid Hunnebyn ÅVC, fortsatt med arbete kring måltidsupplevelser för våra äldre samt nyttigare mellanmål till äldreomsorgen samt åtgärder för att minska matsvinn.

När det gäller inköp så handlar vi 29% av våra livsmedel närproducerat.

4.4 Driftredovisning

Ordförande 2023 Ludwig Mossberg (M)

Förvaltningschef Magnus Olsson

Bokslut 2023

Beskrivning	Bokslut 2022 (tkr)	Bokslut 2023 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Avvikelse 2023 (tkr)
Samhällsbyggnadsförvaltningen				
Intäkter	-200 387	-216 230	-209 371	6 859
Personalkostnader	62 065	65 403	68 169	2 766
Löpande kostnader	174 692	191 641	183 613	-8 028
Sa kostnader	236 758	257 044	251 782	-5 262
Resultat	36 371	40 814	42 411	1 596

4.4.1 Analys av ekonomi

Förvaltningens resultat visar ett överskott på 1,6 mnkr för de skattefinansierade verksamheterna. Prognosen vid delårsbokslutet var ett överskott på 1,1 mnkr.

Överskottet består av vinst från markförsäljning. Under året har läget kring prisökningar gällande bränsle, el, livsmedel, tjänster och material varit onormal med mycket hög osäkerhet. Detta har gjort att vi under året har varit extremt återhållsamma med inköp samt tillsättning av vikarier.

Vinterväghållning har varit kostsam under 2023. Totalt har ca. 4 mnkr lagts på detta. Det är lite drygt 30% mer än vad vi budgeterat för vilket ger en ökad kostnad med drygt 1,2 mnkr. Tack vare att vi varit extremt återhållsamma under större delen av året så har det resulterat i att vi klarat att hålla budget i balans.

För de taxefinansierade verksamheterna är resultatet följande:

Renhållning redovisar ett överskott på 0,05 mnkr. Prognosen vid delårsbokslutet var en budget i balans. Renhållningen har ökade kostnader för omhändertagande av avfall i samband med indexuppräknings hos entreprenörer. Här har åtgärder gjorts med att vara återhållsam vid inköp samt att taxan justerats vid halvårsskiftet.

Fjärrvärmens redovisar ett underskott på -2 mnkr. Prognosen vid delårsbokslutet var ett underskott med -2,1 mnkr. Underskottet beror på direktavskrivning på en panna med -0,9 mnkr, tapp av intäkter pga. att ny taxa gäller först från februari med -0,7 mnkr samt höga priser på bränsle.

VA redovisar ett överskott på 1,3 mnkr. Prognosen vid delårsbokslutet var ett överskott med +0,8 mnkr. Överskottet beror på lägre kostnader för personal då vi har haft vakanser som ej har tillsatts.

4.4.1.1 Särredovisning affärsverksamhet

Beskrivning	Bokslut 2022 (tkr)	Bokslut 2023 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Avvikelse 2023 (tkr)
Intäkter	-49 911	-64 587	-63 150	1 437
Personalkostnader	12 031	11 444	12 830	1 386
Löpande kostnader	37 879	53 143	50 320	-2 823
Sa kostnader	49 911	64 587	63 150	-1 437
Resultat	0	0	0	0

Verksamhet (belopp tkr)	Ingående skuld(-)/fordran(+) 2023	Beräknad vinst(-)/förlust(+) 2023	Utgående skuld(-)/fordran(+) 2023
Renhållning	+3 149	-46	+3 103
VA	+2 045	-1 329	+715
Fjärrvärme	+2 744	+2 000	+4 744
Totalt	+7 937	+625	+8 562

4.4.2 Åtgärder

Inom de skattefinansierade verksamheterna så anpassar vi verksamheten till budget. Detta innebär att standarden sjunker inom vissa områden som inte har med säkerhet att göra.

För Fjärrvärmeenheten så beror underskottet på flera engångshändelser för detta år vilket gör att kommande år ser bättre ut. Vi kommer ev. att teckna nytt pelletsavtal med lägre priser samt att åtgärder planeras för att minska pelletsberoendet som driver extra kostnader.

4.5 Måluppfyllelse

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
<p>Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.</p>	<p>Verka för en hållbarhet och miljönytta</p> <p style="text-align: center;"></p> <p>Målet uppfyllt</p>	<p> All bräddning från spillvattennätet skall mätas.</p>	<p>Av totalt 42 bräddpunkter så har 40 st bräddmätning vid årets slut. Detta motsvarar 90%. Återstående 2 st utförs under 2024 i samband med övrig ombyggnation.</p>
		<p> Genomföra en krisövning årligen 2021-2023.</p>	<p>Övning med reservkraft samt nödvatten har utförts. Detta var en lärorik övning vilket resulterade i att vi kan justera vissa rutiner.</p>
		<p> Klimatlöfte 12: Minska matsvinn i offentlig verksamhet.</p>	<p>Serviceenheten</p> <p>Skolor och förskolor jobbar dagligen med matsvinnet. Vi kommer fortsätta att väga svinnet under hösten samt öka kommunikationen mellan köket och mottagningsenheten och anpassa matsedeln för att minska svinnet. Vi har sänkt från 61g/pers till 51g på ett år. Vi kommer att fortsätta jobba med detta långsiktigt, men når inte målet i år.</p>
		<p> Klimatlöfte 13: Klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet ska minska per kg inköpta livsmedel.</p>	<p>Serviceenheten</p> <p>Flera åtgärder för att minska klimatpåverkan i maten är startade t ex mer grönsaker i maten samt ändring på matsedeln. Deltagit i Webinarium om klimatlöfte nr 13. Vi har t ex lagt till två nya fiskrätter, använder vegetarisk färs till soppa samt minskat med 10% kött i grytor och ersatt med grönsaker/baljväxter.</p>
		<p> Klimatlöfte 13: Klimatpåverkan från maten i offentlig verksamhet ska minska per måltid.</p>	<p>Serviceenheten</p> <p>Flera åtgärder för att minska klimatpåverkan i maten är startade t ex mer grönsaker i maten samt ändring på matsedeln. Deltagit i Webinarium om klimatlöfte nr 13. Vi har t ex lagt till två nya fiskrätter, använder vegetarisk färs till soppa samt minskat med 10% kött i grytor och ersatt med grönsaker/baljväxter.</p>

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
		<p> Klimatlöfte 14 (2021): Genomföra potentialstudie för energieffektivisering.</p>	Potentialstudie finns framtagen för större delen av våra fastigheter med åtgärdsförslag. Mindre åtgärder kommer kunna göras i driftbudget medans mer omfattande åtgärder kräver investeringsmedel.
		<p> Minska antalet driftstörningar i våra verksamheter.</p>	Målet är gemensamt och redovisas på förvaltningsnivå.
		<p> Öka andelen rätt sorterat avfall i kärl för restavfall.</p>	Uppnår inte målet till 90%, utfall blev 79,37. Det positiva är att vi inte har något elektronikavfall under 2023
<p>Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - för en utvecklande samhällsservice och ökad attraktivitet</p>	<p>Verka för attraktiva miljöer</p> <p></p> <p>Målet uppfyllt</p>	<p> Utveckla minst tre lekmiljöer årligen under 2021-2023.</p>	Under året har vi utvecklat lekplats vid Ymer, Åsebro förskola samt konstgräs på Nordalsskolan.

4.5.1 Analys av måluppfyllelse

Förvaltningens mål har till stor del uppnåtts. Endast mindre avvikelser förekommer. Se tabell för information kring varje mål.

4.6 Investeringsredovisning

Belopp anges i Tkr.

Belopp i tkr					
Ansvar	Budget	Förslag till omdisponering	Budget 2023	Utfall	Avvikelse
Övergripande	1 409	-300	1 109	0	1 109
Fastighet	47 765	0	47 765	31 916	15 849
Gata/Park	27 829	115	27 944	11 003	16 941
Offentlig renhållning	250	0	250	0	250
Serviceenheten	400	85	485	447	38
Summa skattefinansierade	77 653	-100	77 553	43 366	34 187
					0
Renhållning	9 180	0	9 180	3 031	6 149
VA	71 991	0	71 991	34 281	37 709
Fjärrvärme	6 945	0	6 945	7 168	-224
Summa affärsdrivande	88 115	0	88 115	44 480	43 635
Totalt förvaltningen	165 768	-100	165 668	87 846	77 822

4.6.1 Analys av utfall

Förvaltningen har totalt en investeringsbudget på 166 miljoner för 2023. Detta är en mycket stor och ambitiös budget som byggts upp delvis av att projekt blivit försenade från tidigare år och flyttats med. Under 2023 har vi förbrukat 88 mnkr. För de resterande 78 mnkr som ej förbrukats under 2023 så redovisas de större projekten nedan:

Administration: (överflyttning 1 109 tkr)

Infrastruktur Västerråda

Dialog pågår med Trafikverket om åtgärder längs E45 samt väg 166. Detta är en oerhört långsam process och inga åtgärder har hittats för att utföras under 2023. Dialog fortsätter under 2024.

Fastighet: (överflyttning 15 849 tkr)

Kommunhus projektering

Avvikelsen beror på att utredning pågår av hela kommunhuset. Vi utreder både förvaltningarnas behov av arbetsplatser och utformning samt klimatskälets brister. Det är en lång process där vi måste ta hänsyn till både den kulturhistoriska inventeringen när det gäller exteriör förändring samt invändigt för att tillgodose alla olika behov och inomhusklimat. Vi har använt 357 tkr av avsatta medel och överför resterande till 2024.

Vi omfördelar projekt Tillgänglighetsanpassning kommunhus - utredning till detta projekt för att det ingår i samma arbete. Underlättar vår bokföring att vi har ett projekt.

Renovering Bergs

Under hösten har balkong på gamla huset färdigställts, målningsarbeten återstår och utförs under sommaren 2024.

Entré och utbyte av fönster och fasad på mittendelen av Bergs kvarstår. Diskussioner pågår kring utformningen då huset är medtagen i den kulturhistoriska inventeringen.

Vi har använt 1000 tkr av avsatta medel och överför resterande till 2024.

Rådavallen, friidrott-allvädersbanor/MIF

Under hösten har arbetet med föreningarna fortsatt och vi har även påbörjat arbetet med att ta fram förfrågningsunderlag för allvädersbanorna som beräknas publiceras för anbudsräkning under februari 2024.

Avvikelsen beror på felförda kostnader 2022 och som har rättats till 2023.

Resterande medel överförs till 2024.

Om-Nybyggnad förråd

Under hösten har en förstudie genomförts och arbetet med planering för framtagning av handlingar och utförande fortsätter under 2024.

Kameraövervakning KUN

Under hösten har kameror monterats längs fasaderna på Nordalsskolan, några skymda partier på Rådaskolan/Dahlstiernska samt väntsalen på Resecentrum. Fakturor har ännu ej inkommit men kostnaden beräknas till 250 tkr. Ev utökning under 2024 utreds.

Utredning/upprustning Skållerudshemmet

Avvikelsen beror på utredning har pågått under våren. Mindre ombyggnationer och uppfräschning har genomförts. Under hösten har verksamheten jobbat med upphandling av välfärdsteknologi som ska läggas ut på upphandling i början på 2024. Planering av övriga arbeten pågår. Vi har använt 1 Mkr av avsatta medel och överför resterande till 2024.

Aktivitetsområde som kompletterar Parkgatan

Omfördelning av 1500 tkr från Gata/park-enheten. Planering pågår för det nya aktivitetsområdet på Nordalsskolan. Under 2023 har vi lagt begagnat konstgräs från bytet på Rådavallen som steg 1 i projektet. Under början på 2024 ska en arbetsgrupp ta fram förslag på hur aktivitetsområdet ska utformas och sedan är planen att utföra under sommaren 2024. Använda medel är 567tkr resterande 933 tkr överförs till 2024.

Bryggor Norra hamnen

Projektet flyttat till 2024 på grund av att vi inte vet om alla tillstånd blir klara i tid.

Gata/Park: (överflyttning 16 881 tkr, varav 10 000 tkr till 2026)

Uppdatering av lekplatser 2023

Avvikelsen för uppdateringen beror på senareläggning av projektet till 2024 för att kunna köpa in en större lekutrustning tillsammans med medel i budget 2024.

Offentlig mark Sunnanå

Avvikelsen beror på senareläggning av projektet. Exploatören har senarelagt deras byggplaner och vi väntar på tillstånd från Länsstyrelsen. Projektet väntas bli kostnadsdrivande tidigast under 2026 varför investeringsmedel på 10 000 tkr flyttas dit.

Tillgänglighetsanpassningar inkl skyltning 2023

Här pågår diskussioner om vad dessa pengar ska användas till och därför flyttas de med till år 2024.

Trafikhöjande åtgärder N Kungsgatan/Bergsgatan

Här återstår arbete med övergångsställe, trottoarer och belysning,

Ny detaljplan Vita Sannar, Strövområde, parkering

Träd fällda och projektering pågår. Arbetet planeras utföra våren 2024 för att vara klart innan sommarsäsongen startar.

Renhållning (överflyttning 6 149 tkr)

Upprustning Hunnebyn

Asfaltering av Hunnebyns ÅVC är klar, uppfyller nu kravet i Länsstyrelsens tillstånd för att ha en återvinningscentral. Upphandling gällande digitalisering av besökskort med bomsystem kommer att genomföras 2024. Resterande del av upprustningen blir kvar till 2024 3,1 mnkr överflyttas till 2024.

Hjullastare

Upphandling kommer genomföras under 2024

FTI containrar

Dessa kommer att inköpas i början på 2024.

VA: (överflyttning 37 709 tkr)

Intagsledning Vita Sannar

Prognos blir att endast 450 tkr för resterande projektering samt nya tillståndsansökningar. Avvikelsen på 17 077 tkr beror på senareläggning av projektet till 2024.

Anolfsbyn-Åsensbruk

Projektet kommer att gå över till 2024, flyttar med 3968 tkr.

Nya personalutrymmen VA

Avvikelsen på 4 500 tkr mot fastställd budget beror på ett nytt förslag med mindre åtgärder på respektive verk. För att uppfylla livsmedelskraven, som var avsett för denna investering, har vi gjort en omvärdering av utförandet. Mindre åtgärder med budget 500 tkr.

Resterande belopp kan behövas till avtalstvisten i projektet Hällavägen/Lövåsvägen.

Sanering ovidkommande Vatten

I projekt Hällavägen/Lövåsvägen pågår en avtalstvist om upphandlade mängder med utförande entreprenören. Detta kan medföra fördyrade kostnader som ej är kända i dagsläget.

Köpmannebro

Projektet är i utredningsfasen, beslut krävs hur detta område skall förhållas till reviderade paragraf 6 områden i vattentjänstplanen.

Östra Järn

Uppstart av projekt, ej uppstartat p.g.a personalresurs.

Sverkersbyn Överföringsledning Sverkersbyn till Mellerud

Avvikelsen på 2 806 tkr beror på försening, klart våren 2024.

Utbyte PLC anläggningar

Elanläggningen och nytt styrsystemet på Sunnanå reningsverk är nu klart. Resterande året är resurser samt material inför ombyggnation på Vita Sannars vattenverk. Svårt att prognostisera utfall då arbetet är specifikt för varje verk.

Budget 2762 tkr med utfall 1299 tkr.

Projektet slutredovisas med ett överskott på 1463 tkr överskott flyttas över till Utbyte PLC anläggningar 2024.

Förslag till omdisponeringar enligt tabell nedan

Ansvar	Projekt	Budget	Förändring	Ny budget	Orsak
Administrationen	Tekniska övergripande	300	-85	0	Till Serviceenheten, Diskmaskin Skållerudshemmet
			-100		Till Socialtjänsten, Elcyklar
			-115		Till Gata/park, Belysning Lilla spåret
Gata/Park	Belysning Lilla spåret	1 605	115	2 050	Från Administrationen, Tekniskt övergripande
			330		Från Gata/park, Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsgatan/Bergsg
	Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsgatan/Bergsg	800	-330	470	Från Gata/park till Belysning Lilla spåret
Serviceenheten	Diskmaskin Skållerudshemmet	0	85	85	Från Administrationen, Tekniskt övergripande
	Summa	2 705	-100	2 605	

4.6.2 Slutredovisning

Investeringsprojekt redovisas på enhetsnivå till kommunstyrelsen.

4.7 Personalredovisning/Arbetsmiljömål

	2023	2022
Sjukfrånvaro totalt % *	5,45	5,73
Sjuklönekostnad **	914 688	1 230 615
Medarbetarskapsindex Engagemang	81	81
<i>* Avser perioden 2023-01-01-2023-11-30, 2022-01-01-2022-11-30</i>		
<i>** Avser de första 14 dagarna i sjukfrånvaron</i>		

Genomförda aktiviteter i syfte att nå kommunfullmäktiges arbetsmiljömål

Ökat delaktigheten i hela förvaltningen med ökad kommunikation genom nyhetsbrev.

Utvecklat vårt systematiska arbetsmiljöarbete tillsammans med vår personal för att skapa en attraktivare arbetsplats.

Sjukfrånvaron ska sänkas med målsättning att inte överstiga 5 %

Förvaltningen jobbar aktivt med det systematiska arbetsmiljöarbetet, intern information för att skapa delaktighet samt åtgärder efter medarbetarundersökning. Vi ser en trend att sjukfrånvaro minskar mot 2022 och har som mål att denna trend ska fortsätta.

Kostnaden för korttidssjukfrånvaron ska minska

Se ovan.

Medarbetarskapsindex ska öka

Se ovan

4.8 Framtid

Under 2024 kommer extra fokus läggas på att utveckla förvaltningens hållbarhetsområde, bygga kommunens samhällsviktiga verksamheter att vara robusta i händelse av störning samt att fortsatt ha stort fokus på budgetuppföljning. Efterfrågan på utredningar, ekonomiska konsekvensanalyser, styrdokument, kommunikation etc. inom alla verksamheter tenderar att öka vilket är svårt att bemöta med befintlig bemanning. Här ser vi en utmaning i att bemöta detta och ändå bibehålla en bra arbetsmiljö. Andra områden som vi ska försöka starta arbete kring är översyn och utveckling av E-tjänster samt hur vi kan dra nytta av digitalisering.

2024 kommer att vara en utmaning för förvaltningen budgetmässigt. Vi kommer redan från start att vara restriktiva och återhållsamma, samtidigt som vi prioriterar underhåll som har med lagefterlevnad att göra. Året har ju redan nu inletts med ganska sträng vinter vilket gör att det troligen kommer bli svårt att hålla budget för vinterväghållning.

5 Byggnadsnämnden

5.1 Verksamhetsbeskrivning

Byggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet – med undantag av den översiktliga fysiska planeringen, som handhas av kommunstyrelsen – och har det närmaste inseendet över byggnadsverksamheten enligt Plan- och bygglagen (2010:900).

Nämndens ansvarsområden omfattar

1. fysisk planering - innefattar översiktsplaner, områdesbestämmelser och detaljplaner,
2. bygglov, marklov, rivningslov och förhandsbesked,
3. byggkontroll och tillsyn, samt
4. mätning, kartproduktion och GIS-samordning strandskyddsdispenser

5.2 Sammanfattning

Nämnden redovisar ett resultat med ett överskott på 0,3 mkr.
Nämndens mål har uppnåtts till ca 70%.

5.3 Händelser under året

De detaljplaner som arbetats med under året är detaljplanen för resecentrum och området söder och norr om den, övriga detaljplaner som har påbörjats är Kroppefjäll, Kv. Staren och Näs Sannar. Arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Sjöskogen har påbörjats och varit ute på samråd. Den fördjupade översiktsplanen utförs av extern konsult.

Efter valet 2022 har den delvis nya byggnadsnämnden under året 2023 genomgått utbildningar i samband med byggnadsnämndens möten för att nämndledamöter ska få förståelse om byggnadsnämndens uppdrag gällande lagar, detaljplaner etc.

5.4 Driftredovisning

Ordf. Jörgen Eriksson (KIM)

Enhetschef Suzanne Håkansson

Förvaltningschef Magnus Olsson

Bokslut 2023

Beskrivning	Bokslut 2022 (tkr)	Bokslut 2023 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Avvikelse 2023 (tkr)
Intäkter	-1 281	-1 432	-1 255	177
Personalkostnader	407	432	453	21
Löpande kostnader	293	460	553	93
Sa kostnader	701	892	1 006	114
Resultat	-580	-541	-249	292

5.4.1 Analys av ekonomi

Byggnadsnämnden går cirka 0,3 mnkr i överskott mot budget.

- Administrativa tjänster (licenser, programvaror etc.) och annonsering har haft en ökad kostnad under 2023 med ca - 75 tkr gentemot budget.
- Intäkter från bygglovsverksamhet har varit högre än budgeterat med ca + 180 tkr.
- Konsultkostnader för bygglov har inte behövts utnyttjas till den grad som var planerad (+ 74 tkr).

Kostnader för detaljplanering och fördjupad översiktsplan ligger på samhällsbyggnadsförvaltningen och belastar inte denna enhet.

5.4.2 Åtgärder

Byggnadsnämnden har svårt att påverka antalet inkomna bygglovsansökningar.

Men med en aktiv Plan & Byggenhet som genomför informationskampanjer, så kan man försöka påverka antalet ansökningar då alla inte kanske vet att man t ex måste söka om rivningslov eller lämna en rivningsanmälan.

5.5 Måluppfyllelse

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.	Kundnöjdheten ska mätas Målet uppfyllt	 Att ha en enkät framtagen för företagare	Enkät framtagen och även utskickat.
Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.	God planberedskap för både bostäder som för verksamheter. Målet ej uppfyllt	 Att ta fram tre antagandehandlingar till detaljplaner under 2023	Samrådshandlingar är framtagna för Resecentrum och Kv Staren. Antagandehandling har inte uppfyllts 2023
Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - för en utvecklande samhällsservice och ökad attraktivitet	Ökad information och service till kommunens invånare Målet uppfyllt	 Ökad information på sociala medier	Haft information två gånger under 2023, dels Melleruds Nyheter samt Facebook. Ytterligare två publiceringar genomfördes under hösten.

5.5.1 Analys av måluppfyllelse

Kundnöjdhet

Enkät har tagits fram och har skickats ut enligt plan. Målet uppfyllt.

God planberedskap

Inga antagandehandlingar har ännu tagits fram, men två planer har varit ute på samråd. Målet uppfylls inte.

Information och service

Under första halvåret har två inlägg publicerats. Ytterligare två inlägg publicerades under hösten. Målet är uppfyllt.

5.6 Verksamhetsspecifika nyckeltal

Nyckeltal avser antal beviljade	Bokslut helår 2020	Bokslut helår 2021	Bokslut helår 2022	Bokslut helår 2023
Bygglov BN	25	40	23	32
Bygglov DEL	91	78	71	74
Rivningslov	7	3	3	3
Marklov	1	2	1	2
Skyltlov	6	4	4	2
Förhandsbesked	0	1	2	0
Anmälningspliktig åtgärd*	60	79	91	67
Strandskyddsdispens	44	37	27	37

Nyckeltal avser antal beviljade	Bokslut helår 2020	Bokslut helår 2021	Bokslut helår 2022	Bokslut helår 2023
Planbesked	3	4	2	1
Avslagna blöv/str.sk	2	5	3	2
Ovårdad tomt/byggnad	15	4	8	15
Olovlig byggnad	8	10	10	8
Sotningsdispenser	6	9	7	21
Adressättning	29	18	8	9
Tillsyn EAH pågående objekt	1	2	1	2
Tillsyn OVK pågående objekt	0	0	0	0
Tillsyn hissar pågående objekt	0	0	0	0
Sanktionsavgifter	2	3	1	3
Viten	6	6	1	3
Tillsyn lekplatser, pågående objekt	0	0	0	0

*Anmälningsskyldig åtgärd består av följande delar: rivning, WC/VA, rumsvärmare, väsentliga ändringar, attefall ny- och tillbyggnad

5.7 Investeringsredovisning

Belopp anges i Tkr.

Projekt (Tkr)	Budget	Förslag till om disponering	Budget 2023	Utfall	Avvikelse	Slutredovisas
Primärkarta	575		575	195	380	Nej
Byte av kartsystem	200		200	123	77	Nej
GIS 3D	75		75	0	75	Nej
Summa	850	0	850	318	531	

5.7.1 Analys av utfall

Primärkarta

Detta projekt fullföljdes inte under 2023 då vi fick avbryta och genomföra en ny upphandling som blev klar sep-23. Konsult har genomfört inmätningar under hösten -23 och kommer att behöva fortsätta under 2024.

Kartsystem

Har påbörjats och pågår, förväntas vara klart under 2024.

GIS 3D

Har inte påbörjats - kommer fortsätta under 2024

5.7.2 Slutredovisning

Inga slutredovisningar sker i detta bokslut utan alla projekt fortsätter 2024.

5.8 Framtid

För verksamhetens del är det av stor vikt att hålla sig uppdaterad på nya lagstiftningar som kommer regelbundet. Framtiden kräver också en ökad digitalisering och även här har arbetet påbörjats för att hantera framtida krav med exempelvis e-arkiv och framtagande av digitala detaljplanehandlingar. Trycket på detaljplaner förväntas fortsätta då det finns ett framtaget planprioriteringsprogram där det är planer som står i kö för att påbörjas.

6 Kultur- och utbildningsnämnden

6.1 Verksamhetsbeskrivning

Nämnden bedriver i enlighet med skollag, läroplaner och förordningar förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola, gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, svenskundervisning för invandrare samt särvox. Det åligger även kultur- och utbildningsnämnden att ansvara för korttidstillsyn av skolungdom över 12 år (FSO) utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov. Nämnden har vidare till uppgift att utifrån bibliotekslagen leda kommunens biblioteksverksamhet.

Kultur- och utbildningsnämnden ansvarar vidare för kommunal musikskola, allmänskulturell verksamhet, utlokaliserade högskolekurser, uppdragsutbildning och Kulturbruket på Dal (självförvaltningsorgan).

6.2 Sammanfattning

Nämndens underskott 2023 var -77 tkr. Grunden för detta är:

- Nämndbeslut mars 2023 om åtgärder under innevarande för att minska personalkostnader med 2% för att klara en budget i balans. Flera rektorer har svårt att klara budgetanpassningen.
- Ny verksamhet "Pedagogisk omsorg" startade december 2022

Den höga sjukfrånvaron under pandemin har inte återgått från låga 4,7% innan pandemin och är nu 6,6%. Troligtvis stannar man hemma i högre grad än tidigare även vid lättare förkylningar vilket var rutin under pandemin. Den högsta korttidsfrånvaron finns inom förskoleverksamheten då små barn är mer infektiösa och personalen utsatta för smitta i högre grad än övriga verksamheter. Ökade skolskjutskostnader under hösten har påverkat budgeten.

Av Kultur och utbildningsnämndens åtta mål är sex uppfyllda och två delvis uppfyllda.

6.3 Händelser under året

- Under våren tog politikerna beslutet att behålla sex grundskolor i kommunen.
- Ett viktigt fokusområde under året har även under 2023 varit att öka barn och elevers läslust. Trenden att unga läser allt mindre gäller i allra högsta grad även i skolan. Senaste Pisaundersökningen visar också att allt fler elever upplever läsning som ett tvång. Mer än hälften av svenska 15-åringar att de "bara läser om de måste" – tio år tidigare var det endast en dryg tredjedel som svarade samma sak. Ett stort antal läsförbättringsåtgärder har vidtagits under året.
- Kultur- och utbildningsnämnden beslutade under våren att från och med budgetåret 2024 tillföra en resursfördelningsmodell mellan enheterna där medel fördelas utifrån en socioekonomisk resursfördelning och elevantal. Syftet med en socioekonomisk resursfördelning är att skapa likvärdiga förutsättningar för eleverna oberoende av vilka skolor de går på. Det vill säga att skolor får mer resurser om de har många elever som kan antas ha större behov av stöd och stimulans för att nå målen.
- Två nya rektorer har anställts inför läsåret 23/24.

6.4 Driftredovisning

Nämndsordförande Harald Ericsson, Moderaterna

Bokslut 2023

Beskrivning	Bokslut 2022 (tkr)	Bokslut 2023 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Avvikelse 2023 (tkr)
Kultur- och utbildningsförvaltningen				
Intäkter	-43 748	-43 801	-38 108	5 693
Personalkostnader	176 814	183 154	178 145	-5 009
Löpande kostnader	117 907	123 419	122 658	-761
Sa kostnader	294 721	306 573	300 803	-5 770
Resultat	250 973	262 772	262 695	-77

6.4.1 Analys av ekonomi

- Nämndens resultat för 2023 är -77 tkr.

Förskola: Totalt redovisar förskolan ett överskott. Åsebro förskola har ett större överskott. Detta på grund av byggnationen under året. Man har tagit in färre barn och därmed minskat personal. Dock har Dals-Rostock ett underskott som täcks av detta. Markusgården har till stor del obehörig personal, därmed överskott. Melleruds kommun har fått ett nytt statsbidrag 2023, Kvalitetsbidrag. Centralt finns överskott. Det har flera olika orsaker, ex. högre IKE försäljning och minskat IKE köp. Även avgifterna går plus.

Pedagogisk omsorg har ett underskott.

Grundskola: Melleruds kommun har en väldigt stor andel resurspersoner som inte är fullt budgeterat eftersom stödbehovet kan variera stort över tid.

Anpassad grundskola: Melleruds kommuns anpassade grundskola går med underskott 2023, vi har öppnat en avdelning för yngre elever. Överskott finns centralt. Även där är det IKE orsaken, mindre köp och ökad försäljning. Troligtvis en effekt av vår nyöppnade avdelning.

Gymnasieskola: Melleruds kommuns gymnasie är i balans (ett litet överskott). Centralt finns överskott på resebidragen och inackorderingen till största delen.

Kulturverksamhet har ett planerat överskott.

Nämnden prognostiserade med ett underskott på -500 tkr. Ett förbättrat resultat med 423 tkr. Förutsättningar som påverkat resultatet positivt:

- Ny verksamhet "Pedagogisk omsorg" startade december 2022 och var ej budgeterad men verksamheten blev mindre omfattande än vi räknat med.
- Gymnasiekostnaden för IKE blev mindre än budgeterat.
- Förskolan redovisade totalt ett överskott
- Kulturbruket redovisade ett överskott

6.4.2 Åtgärder

- Nämndbeslut mars 2023 om åtgärder under innevarande för att minska personal kostnader med 2% för att klara en budget i balans. Flera rektorer har svårt att klara budgetanpassningen.
- Restriktivitet med inköp och kurser som innebär övernattnings.
- Medel från statsbidrag har förbättrat verksamheternas ekonomi. Exempelvis nytt statsbidrag för skolsocialt team.
- Tjänstledigheter kulturskolan och biblioteket har ej tillsatts.

6.5 Måluppfyllelse

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.	Främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor Målet uppfyllt	 Antal elever som erbjuds minst en kulturaktivitet anordnat av barnkulturgruppen	Samtliga enheter har haft kulturaktiviteter. Vi har uppnått målet.
		 Antal kulturaktiviteter på fritidshem och förskola	
		 Besöksstatistik biblioteket	
Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.	Alla elever i gymnasieskolan ska klara gymnasieexamen inom 3 år Målet uppfyllt	 Andel elever som klarar gymnasieexamen inom tre år från start på nationellt program	
	Alla elever i årskurs 1 till och med 6 skall ha läsfrämjande undervisning för att öka sin läs- och språkutveckling. Målet uppfyllt		
	Alla elever som lämnar grundskolan ska nå gymnasiebehörighet. Målet uppfyllt	 Behörighet till gymnasiet ska ej understiga riket	
	Alla elever som lämnar årskurs 1 ska kunna läsa, skriva och räkna Målet uppfyllt	 Andel elever som kan läsa i slutet av åk 1	
		 Andel elever som kan räkna i slutet av åk 1	
		 Andel elever som kan skriva i åk 1	
	Fokus på studieresultat och studiero samt stärka lärarnas roll som ledare och auktoritet i klassrummen för att främja ordning, reda och arbetsro. De frågor i elevenkäten som berör trygghet, arbetsro och bemötande besvaras med högsta nivå vid nästa tillfälle. Målet uppfyllt	 Antal tillbudsrapporter till huvudman kopplat till kränkning och diskriminering	
	Öka andelen lärare med lärarexamen i förskolan,	 Andel heltidstjänster med	Andelen förskollärare med legitimation har

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
	grundskolan och gymnasieskolan Målet delvis uppfyllt	förskollläralegitimation, kommunal regi Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation i minst ett ämne - Grundskolan Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation i minst ett ämne - Gymnasieskolan	ökat till 49% vilket är betydligt bättre än riksgenomsnittet
Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - för en utvecklande samhällsservice och ökad attraktivitet	Chefer och medarbetare inom Kultur- och utbildningsförvaltningens verksamheter ska samverka för att åstadkomma en god arbetsmiljö och hälsa för elever och medarbetare. Målet delvis uppfyllt	 Sjukfrånvaron skall ej överstiga 5 % av den totala arbetstiden.	

6.5.1 Analys av måluppfyllelse

Av Kultur och utbildningsnämndens 8 mål är 6 uppfyllda och 2 delvis uppfyllda.

Lärobehörighet i alla skolformer har delvis uppnåtts. Mellerud har minskat andelen grundskollärare med lärarlegitimation och behörighet med minst ett undervisande ämne med 2%. Andelen behöriga lärare för läsåret 22/23 är 67% för Mellerud och 71% för riket. I förskoleklass har 100% av lärarna legitimation. Av gymnasielärarna i Mellerud har 55% behörighet att undervisa i minst ett ämne jämfört med riket 83%. Av vuxenutbildningens lärare har 60% pedagogisk lärarexamen jämfört med riket 68%.

Målet som rör elevers trygghet och studiero uppnås delvis. Den senaste elevenkäten visar att elevernas upplevelse av trygghet och studiero aldrig varit så hög under de 10 år vi haft elevenkäten genomförts. Dock visar Skolinspektionens riktade tillsyn på Rådaskolan HT-23 visar att arbetet med trygghet fortsatt måste prioriteras.

Förskola och fritidshem

Förskolan i Mellerud har under 2023 arbetat med olika målområden utifrån de nationella målen för förskolan. Arbetet med målen dokumenteras i förskolornas kvalitetsplaner som utgör grund för analys och utvecklingsåtgärder. För att klara målen utifrån de nationella målen och en trygg arbetsmiljö gör huvudmannen bedömningen att ett mål är att fritidshemmen ska en god personaltäthet 18,8 elever/ barn jämfört med 23,6 för riket.

Grundskola med förskoleklass

Under 2023 har läsa, skriva och räkna garantin årskurs 1 genomförts i Mellerud. Skolverkets bedömningsmaterial har använts för att kartlägga elevers läsa, skriva räkna kunskaper i slutet av åk 1. Skolornas skiljer sig lite resultatmässigt. Några av skolorna har få elever i årskursen där enskilda elevers resultat får en stor procentuell betydelse. Ett viktigt fokusområde under året har varit att öka barn och elevers läslust. Trenden att unga läser allt mindre gäller i allra högsta grad även i skolan. Senaste Pisaundersökningen visar också att allt fler elever upplever läsning som ett tvång. Mer än hälften av svenska 15-åringar att de "bara läser om de måste"- tio år tidigare var det endast en dryg tredjedel som svarade samma sak. Ett stort antal läsfrämjande åtgärder har vidtagits under året.

Betyg

- **Betyg årskurs 6** vi kan konstatera en förbättring jämfört med tidigare år av låg måluppfyllelse. 2023 når 62% av eleverna målen i alla ämnen jämfört med 52% 2022 och 43% 2021.
- **Slutbetyget för årskurs 9** vt- 23 visar på andelen elever som är behöriga till nationellt gymnasieprogram ökat till 86,3% vilket är över riksgenomsnittet. Det finns en skillnad mellan flickor och pojks kunskapsresultat både vad gäller meritvärde och behörighet till gymnasiet.

- **Gymnasiet** 79 % av mantalsskrivna Mellerudselever klarade examen inom 3 år vilket är något under riksgenomsnittets 83%. Dahlstiernska var det 41 % examen inom 3 år inklusive IM elever och 59 % exkl. IM elever. Snittbetyget 12,5 är samma som föregående år och lägre än riksgenomsnittets 14,2.
- **Vuxenutbildningen** SFI: cirka 25 % klarar godkänt betyg i D-kursen. Grundläggande vuxenutbildning: 17% kursavbrott, Gymnasievux 12% kursavbrott. 88% når minst betyget E i sina kurser.

Vad gäller fullmäktigemålet om att främja företagsverksamhet och företagande fyller kommunens lärlingsprogram en viktig funktion med att förse företagen med arbetskraft. Även välfärden tillgodoses med arbetskraft för då kommunen bedriver vårdutbildning både som gymnasie- och vuxenutbildning som lärlingsvariant.

6.6 Verksamhetsspecifika nyckeltal

Nyckeltal för perioden skola

	Lärartjänster	Elevassistenter	Antal elever	Antal elever/ lärare
Grundskolan	95,4	26,1	1 032	10,8
Anpassad grundskola	3,8	4,5	18	4,7
Dahlstiernska gymnasiet	90	-	90	8,3
Vuxenutbildningen	10	-	204	20,4

Grundskola: I lärartjänster ingår 6,4 Specialpedagog/speciallärare.

Nyckeltal för perioden fritids

	Personal	Antal elever	Antal timmar/personal	Antal barn/personal
Fritids	18,2	354,1	387	21,3

Redovisas som ett snitt under perioden januari - december 2023.

Nyckeltal för perioden förskolan

	Beställning	Antal barn	Antal tjänster	Medel timmar/anställd	Antal barn/anställd
Förskola	447	397,9	79,4	155	5,0

Redovisas som ett snitt under perioden januari - december 2023.

Nyckeltal för perioden Kulturverksamhet

	Utlåning	Antal besökare
Biblioteksverksamhet	49 864	46 389

Avser januari - december 2023.

Nyckeltal för perioden Kulturbruket på Dal

	Antal besökare	Antal arrangemang
Kulturbruket På Dal	10 610	120

Avser januari - december 2023.

Nyckeltal för perioden Kulturskolan

	Antal elever inskrivna i Kulturskolan
Kulturskolan	242

Nyckeltal över tid

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Barnomsorg, antal barn	430	426	409	398
Barnomsorg, bemanning	5,2	5,5	5,1	5,0
Fritids, antal barn	331	333	347	354
Fritids, bemanning elev/anställd	16,9	16,6	19,1	18,2
Grundskola, antal folkbokförda elever	1025	1040	1011	1004
Grundskola, lärartäthet elev/lärare	11,6	10,9	11,1	10,8
Grundskola, antal asylelever	46	22	6	6
Anpassad skola, antal elever	13	13	10	18
Anpassad skola, bemanning elev/lärare	4	4	3,1	3,8
Anpassad, skola köpta platser	1	1	1	0
Dahlstiernska, antal egna folkbokförda elever	94	67	59	51
Dahlstiernska, antal sålda platser	40	28	35	39
Dahlstiernska, antal asylelever	6	3	1	0
Dahlstiernska, bemanning elev/lärare	10,8	9,4	9,7	8,3
Gymnasium, köpta platser antal elever	258	257	220	223
Dahlstiernska, kostnad per elev Dahlstiernska	110 200	110 200	112 400	109 256
Gymnasium, kostnad/elev IKE	132 957	133 036	124 545	136 418
Anpassad gymnasieskola, köpta platser antal elever	4	6	5	9
Vuxenutbildning, antal elever	175	129	102	204
Vuxenutbildning, bemanning elev/lärare	36,5	18,6	30,9	20,4
Vuxenutbildning, SFI antal elever	91	73	62	97

6.7 Investeringsredovisning

Belopp anges i Tkr.

Projekt (Tkr)	Budget 2023	Utfall	Avvikelse	Slutredovisas
8646 - Div. inventarier fsk & skola 2023	500	391	109	Ja
8647 - Datorer & inv. IKT 2023	800	775	25	Ja
Summa KUN	1 300	1 166	134	--

6.7.1 Analys av utfall

IKT projektet har under hösten att kompletterats med nya iPads och annan utrustning. Skolmöbel projektet har använts bland annat till inventarier i starten av den nya avdelningen i anpassad grundskola, samt byte av trasiga/äldre skolmöbler på andra enheter.

6.7.2 Slutredovisning

Projekten slutredovisades i december 2023.

6.8 Personalredovisning/Arbetsmiljömål

	2023	2022
Sjukfrånvaro totalt % *	6,23	6,81
Sjukulönekostnad **	2 743 327	3 617 737
Medarbetarskapsindex Engagemang	82	81
<i>* Avser perioden 2023-01-01-2023-11-30, 2022-01-01-2022-11-30</i>		
<i>** Avser de första 14 dagarna i sjukfrånvaron</i>		

Genomförda aktiviteter i syfte att nå kommunfullmäktiges arbetsmiljömål

En uppföljning med efterföljande åtgärder av medarbetarenkäten har genomförts på alla enheter vilken är en trolig förklaring till det förbättrade resultatet 2023 på samtliga enheter.

Sjukfrånvaron ska sänkas med målsättning att inte överstiga 5 %

Den höga sjukfrånvaron under pandemin har inte återgått till låga 4,7% innan pandemin. Troligtvis stannar man hemma i högre grad än tidigare även vid lättare förkylningar vilket var rutin under pandemin.

Kostnaden för korttidsjukfrånvaron ska minska

Den högsta korttidsfrånvaron finns inom förskoleverksamheten då små barn är mer infektionskänsliga och personalen utsatta för smitta i högre grad än övriga verksamheter. Ett stöd för att minska korttidsfrånvaron är att aktivt följa Folkhälsomyndighetens hygienföreskrifter för förskolan.

Medarbetarskapsindex ska öka

Medarbetarenkäten visar att förvaltningen som helhet klart förbättrat sina resultat i 2023 års medarbetarenkät. Uppföljning av den tidigare enkäten på samtliga enheter är en trolig förklaring till det förbättrade resultatet i medarbetarenkäten.

6.9 Framtid

Mellerud har många familjer med låg utbildningsbakgrund vilket medför att skolans kompensatoriska uppdrag varit och fortsätter vara prioriterat för att nå en likvärdig skola med goda möjligheter till att alla elever fullföljer sina studier och klarar en gymnasiebehörighet och gymnasieexamen.

Socioekonomiska faktorer som andel föräldrar med eftergymnasial utbildning samt andel elever med utländsk bakgrund är enligt Skolverket de faktorer som mest påverkar elevers förutsättningar att klara sin utbildning. Kultur- och utbildningsnämnden har därför beslutat om en socioekonomisk resursfördelningsmodell 2024 så resurserna kan styras dit behoven är störst.

En extern utredning av skolorganisationen har föreslog i början av 2023 att minska antalet skolor i kommunen. Under våren beslutades att behålla antalet grundskolor i kommunen vilket medför en fortsatt kostsam skolorganisation som försämrar förutsättningarna för det kompensatoriska uppdraget när extra resurspersoner för enskilda elever/grupper krävs.

Nytt i skollagen är att kommunerna genom avtal med minst två andra kommuner även samverka om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde. Melleruds kommun och

Kunskapsförbundet Väst har bildat ett primärt samverkansområde för gymnasieutbildning. För Mellerud finns det ett antal fördelar med att samverka med Kunskapsförbundet Väst: Den viktigaste handlar om att säkra antalet elever för kommunens gymnasieskola, elever i Mellerud ges möjlighet till en gymnasieexamen i närområdet utan att behöva pendla, gemensam marknadsföring kan öka intäkter för såld gymnasieutbildning 2023 var intäkten 4,3 mkr och samverkan kring tjänster.

Fullmäktigemålet att främja företagsverksamhet och företagande fyller kommunens lärlingsprogram fortsatt en viktig funktion med att förse företagen med arbetskraft. Även välfärden tillgodoses med arbetskraft för då kommunen bedriver vårdutbildning både som gymnasie- och vuxenutbildning som lärlingsvariant.

7 Socialnämnden

7.1 Verksamhetsbeskrivning

Socialnämnden ansvarar för uppgifter inom socialtjänstens verksamhetsområden individ- och familjeomsorg samt vård och omsorg om äldre och funktionshindrade, som omfattar hälso- och sjukvård vid de särskilda boendeenheterna liksom för inskrivna inom hemsjukvården. Socialnämnden fullföljer kommunens uppgifter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), dock inte verkställighet av 9 § 7 LSS, korttidstillsyn för skolorngdom över 12 år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov, där ansvaret åligger kultur- och utbildningsnämnden. Nämnden ansvarar vidare för familjerådgivning samt konsumentvägledning.

7.2 Sammanfattning

Socialnämnden visar ett underskott mot budget om -7,7 miljoner. Detta beror främst på höga kostnader för hemtjänst och höga kostnader för köpt vård under året som gått. Nämnden fattade beslut om en åtgärdsplan i maj 2023 för att uppnå budget i balans vilken förvaltningen arbetat aktivt med att implementera. Detta till trots har inte budgetbalans kunnat uppnås men åtgärderna är på plats och bör påverka budgetläget 2024 positivt.

Socialnämndens mål bedöms uppnås till 100% för 2023. Förvaltning och nämnd har tillsammans arbetat med målstyrning under året och fått en modell på plats som ger en tydlighet kring prioriteringar och fokus.

Sjukfrånvaron har minskat tydligt under året vilket är mycket positivt vilket indikerar att det aktiva arbetet kring arbetsmiljö och rehabprocess gett resultat.

Viktiga händelser under året:

- Invigning av familjecentralen och utveckling av det förebyggande arbetet.
- En ny organisation för IFO landade in i mars 2023 med två samlokaliserade enheter i Bäckefors som är en jättevägsten för att framtidssäkra myndighetsutövningen inom området. Vi hade också möjlighet att berätta om samarbetet vid besök av socialtjänstministern Camilla Waltersson Grönvall som var imponerad.
- En plan för digitaliseringsarbetet har tagits fram och vi har gjort tydliga förbättringar i det mätverktyg vi använder för att mäta digitaliseringsarbetet (SKR:s LIKA-verktyg).
- En del viktiga styrdokument har tagits fram och antagits av politiken; bla. strategisk äldreomsorgsplan och lokalförsörjningsplan.
- Vi har tillvaratagit Ensolutions genomlysning av hemtjänsten och tagit fram en handlingsplan för att jobba med åtgärder utifrån detta.
- Projektansökan för det stora dalslandsgemensamma arbetet med att implementera backa barnet modellen beviljades.
- Alla enheter i båda kommunerna är inne i arbetet med "en hållbar bemanning med heltid som norm" och flera utbildningsinsatser har gjorts under året för både chefer och medarbetare.

7.3 Händelser under året

År 2023 har varit ett år som präglats av ekonomisk omställning och mycket utvecklingsarbete. Arbetet med åtgärder utifrån antagen handlingsplan har tagit mycket fokus i anspråk.

Förvaltningen har arbetat med att stärka ledarskapet på olika sätt. Dels gjordes en satsning utifrån försvarshögskolans utbildning kring indirekt ledarskap och dels genom fortsatt arbete med "tydligt ledarskap".

Fokus har lagts på arbetet med kommunikation och tre strategier för att stärka kommunikationen har tagits fram (månadsbrev, instagrakonto och "fikasnack").

Under våren hade vi invigning på familjecentralen i Mellerud, en process som tagit många år men från årsskiftet 22/23 finns samtliga parter på plats samlokaliserade i lokalerna i Älvanhuset.

En ny organisation för IFO landade in i mars 2023 med två samlokaliserade enheter i Bäckefors som är en jättevägsten för att framtidssäkra myndighetsutövningen inom området. Vi hade också möjlighet att berätta om samarbetet vid besök av socialtjänstministern Camilla Waltersson Grönvall som var imponerad.

En plan för digitaliseringsarbetet har tagits fram och tydliga förbättringar har gjorts i det mätverktyg som används för att mäta digitaliseringsarbetet (SKR:s LIKA-verktyg).

Arbetet med målstyrning har utvecklats och en utbildningsinsats genomfördes för chefer och nyckelpersoner tillsammans med politiken i båda kommunerna.

En del viktiga styrdokument har tagits fram och antagits av politiken; bland annat strategisk plan för äldreomsorgen och

lokalförslöjningsplan.

Ensolutions genomlysning av hemtjånsten har tillvaratagits och en handlingsplan har tagits fram för att jobba med åtgärder utifrån detta vilken följs veckovis.

Projektansökan för det stora dalslandsgemensamma arbetet med att implementera backa barnet modellen beviljades. Alla enheter i båda kommunerna är inne i arbetet med "en hållbar bemanning med heltid som norm" och flera utbildningsinsatser har gjorts under året för både chefer och medarbetare.

7.4 Driftredovisning

Ordförande Daniel Jensen (Kd)

Förvaltningschef Tanja Mattsson

Bokslut 2023

Beskrivning	Bokslut 2022 (tkr)	Bokslut 2023 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Avvikelse 2023 (tkr)
Socialförvaltningen				
Intäkter	-70 181	-71 602	-62 289	9 314
Personalkostnader	279 325	305 934	299 831	-6 103
Löpande kostnader	96 387	101 737	90 740	-10 998
Sa kostnader	375 712	407 671	390 571	-17 100
Resultat	305 531	336 069	328 282	-7 787

7.4.1 Analys av ekonomi

Socialnämnden visar ett underskott mot budget på **-7,7 mnkr**, avvikelsen motsvarar 2,3% av nämndens budget och är ett försämrat utfall med 5,2 mnkr jämfört med prognosen i augusti. De främsta anledningarna till den försämrade prognosen är fortsatt höga personalkostnader inom hemtjånsten, en ökad semesterlöneskuld, ökade kostnader för köpt vård samt att statsbidrag inte kunnat användas i befintlig verksamhet i så stor utsträckning som tidigare beräknat, delvis på grund av ny tolkning från Socialstyrelsen för det prestationsbaserade statsbidraget för att utöka bemanningen av sjuksköterskor på särskilt boende. Treindelningen inom hemtjånsten implementerades senare än beräknat och nytt schema startade upp i december som resulterat i att underskottet fortsatt öka inom hemtjånsten vilket avvikit från den tidigare prognosen vid delåret.

Förvaltningen gick in i 2023 med en besparing på 6,2 mnkr som medfört att det inte funnits utrymme för en buffert att parera oförutsedda händelser med. Höga personalkostnader inom hemtjånsten har präglat hela året även höga kostnader för köpt vård inom IFO är en stor del av förvaltningens underskott. Tidigt under året övergick ett LSS boende från sovande jour till vaken natt som även det medfört högre personalkostnader. Förvaltningen har i så stor uträkning som möjligt finansierat befintlig verksamhet med hjälp av statsbidrag för att inte öka på kostnaderna ytterligare.

De största enskilda posterna som påverkar förvaltningens utfall är:

- Ökade kostnader för köpt vård inom IFO **-4,7 mnkr**
- Ökade kostnader för arvoderade familjehem **-1,0 mnkr**
- Inhyrd personal **-1,6 mnkr**
- Ökade personalkostnader inom hemtjånsten **-7,4 mnkr**
- Ökade personalkostnader inom stöd och service **-1,4 mnkr**
- Statsbidrag som används i redan befintlig verksamhet **+3,1 mnkr**
- Vakanta tjänster **+3,5 mnkr**
- Ökad semesterlöneskuld **-0,4 mnkr**

Per verksamhetsområde är utfallet fördelat enligt nedan:

Stöd och service +1,2 mnkr

Övrig LSS gör ett överskott sett mot budget till följd av en LSS placering som flyttas över till stöd och service först vid årsskiftet 23/24 samt lägre kostnader för elevhemsplaceringar +1,3 mnkr. Daglig verksamhet gör ett överskott på +0,9 mnkr på grund av tillfälligt vakanta tjänster som ej ersatts. Boende 1 visar ett överskott på +0,3 mnkr främst för en delvis vakant tjänst. Boende 2 gör ett underskott om -1,9 mnkr vilket beror på övergång till vaken natt och ett avslutat assistansärende. Pedagogik och utbildning visar ett överskott på +0,2 mnkr på grund av en vakant tjänst i början på året samt tjänstledighet.

Individ och familjeomsorg -2,9 mnkr

Ekonomiskt bistånd har ett underskott på -0,1 mnkr. Ökade kostnader för köpt vård -4,7 mnkr framförallt för kontrakterade familjehem. Ökade kostnader för arvoderade familjehem -1,0 mnkr. Minskade personalkostnader om +3,0 mnkr på grund av vakanta tjänster/pågående rekrytering även partiella ledigheter. Kostnader för inhyrd personal -1,3 mnkr.

Vård och omsorg boende +0,3 mnkr

Skållerudshemmet har ett överskott om +0,9 mnkr till följd av minskade platser enligt åtgärdsplanen. Fagerlids boende har ett underskott på -0,2 mnkr som beror på högre personalkostnader än budgeterat. Ångenäs utfall är -0,2 mnkr på grund av flera tomma lägenheter under året där underskottet på intäkter inte hämtats hem på personalkostnader.

Vård och omsorg övrigt -7,2 mnkr

Hemsjukvården gör ett underskott på -0,2 mnkr främst på grund av utökad nattbemanning, extra tillägg natt, ersättning för sommaravtal under semestern samt inhyrd personal. Korttid och rehab har ett överskott om +1,2 mnkr vilket beror på ett flertal sålda korttidsplatser, att antalet platser på korttiden minskat enligt åtgärdsplanen samt vakant tjänst på rehab under första halvåret. Hemtjänsten gör ett underskott på -9,4 mnkr på grund av fortsatt höga personalkostnader vilket delvis beror på en volymökning och ökad vårdtyngd.

Stab och administration +1,3 mnkr

Inom stab och administration finns ett överskott avseende personalkostnader på grund av en vakant tjänst som inte tillsatts under året samt för inkommit statsbidrag.

7.4.2 Åtgärder

I samband med prognos 1 antog socialnämnden en ambitiös åtgärdsplan för att komma till rätta med det då prognosticerade underskottet och säkerställa en rimlig kostnadskostym inför kommande budgetår. Sedan dess har arbetet pågått med att få de beslutade åtgärderna verkställda.

Åtgärder enligt antagen plan:

- Skållerudshemmet har under en längre period haft ett flertal tomma platser, en åtgärd är därför att minska antalet platser på Skållerudshemmet från 32 till 25 platser med start hösten 2023 till och med år 2024. Detta skulle innebära en besparing motsvarande **750 tkr**.
- Minska antalet platser på korttiden från 18 till 14 på grund av en lägre beläggning under en längre period, med start sommaren 2023 till och med 2024. Korttiden beräknas då hämta hem sitt prognosticerade underskott och istället göra ett mindre överskott under 2023 på **+300 tkr**.
- Ångenäs prognosticerar ett underskott på -500 tkr vid årets slut och behöver arbeta med åtgärder så som att anpassa bemanningen genom att hålla nere grundbemanningen vid tomplatser, lösa skugga i befintligt schema, detta för att få en budgetbalans vid årets slut **+500 tkr**.
- Uppdrag till hemtjänsten att jobba med kostnadseffektiviseringar kopplat till schema och bemanning, planering och inköp **+500 tkr**.
- Uppdrag till alla cheferna att se över kostnadsreducering inklusive anställningsprövning vid vakanser, restriktivitet vid konferenser och inköp **950 tkr**.

Av nämndens beslutade åtgärdsplan är det åtgärderna för Skållerudshemmet och korttiden som fått störst effekt.

Ångenäs har inte fått en budgetbalans men underskottet är lägre än tidigare prognosticerat, åtgärderna har således fått viss effekt under året. Åtgärder på IFO har ej kunnat genomföras fullt ut gällande vårdformerna barn- och unga men övriga åtgärder har påbörjats/verkställts. Genomgående har hela förvaltningen arbetat med restriktivitet vid inköp och anställningsprövning vid vakanser. För hemtjänsten syns viss effekt i december månad men kostnadseffektiviseringen har inte uppnåtts. Hemtjänsten arbetar fortsatt med framtagna handlingsplan för att få ner personalkostnaderna. Den antagna åtgärdsplanen fortsätter genomgående under 2024.

7.5 Måluppfyllelse

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.	Socialförvaltningen ska ha en god grund i digitaliseringsarbetet Målet uppfyllt	 Mätning LIKA socialtjänst	<p>Ett långsiktigt program för digitalisering med tillhörande handlingsplan är framtagen på förvaltningsnivå. Digitalisering är en återkommande punkt på ledningsgrupper och arbetet följs upp månatligen. Förbättring av vår digitala infrastruktur är ett kontinuerligt arbete med god utveckling framåt. Handlingsplaner och lathundar i våra verksamhetssystem ses över. Hemsida och Sharepoint uppdateras i syfte att bli mer lättillgängligt och användarvänligt. Flertalet e-tjänster är under uppbyggnad.</p> <p>Flertalet kompetenssatsningar har genomförts och kommer att genomföras under året vilket har gett effekt i samtliga chefsled. Kompetensutveckling i exempel informationssäkerhet genomförs. Digitala coacher/ systemadministratörer finns på plats i våra verksamheter för att stödja medarbetare.</p> <p>Enheterna arbetar under året med att säkra och/eller höja den digitala mognaden. Flertalet insatser är genomförda på enheterna såsom genomgångar av våra olika system. Upprättande av struktur för kollegialt stöd. Mätning av att fler medarbetare har kunskap i hur man dokumenterar mm.</p> <p>Möjligheten till att nyttja välfärdsteknik i våra verksamheter är under arbete där flertalet olika idéer och alternativ ses över.</p>
	Socialförvaltningen ska ha väl fungerande bemanningsprocesser Målet uppfyllt	 Arbetad tid av timavlönade	<p>Mäts i andelen arbetad tid utförd av timvikarier. Målet om 15% är uppfyllt.</p> <p>Förvaltningen under året arbetat intensivt med att införa "Hållbar Bemanning med Heltid som Norm". Vi har en förbättring av andel arbetad tid av timvikarier gentemot föregående år och når uppsatt mål om max 15% på helår.</p> <p>Enheterna har arbetat med att ställa om sin schemaläggning så att den följer regeln om 11-timmars dygnsvila vilken började gälla from 1/10-2023. I samband med detta gick flertalet in och började arbeta utifrån riktlinjerna och arbetssättet för "Hållbar Bemanning". Flertalet enheter rapporterar att man påbörjat den</p>

Fullmäktigemål	Nämndmål/Styrelsemål	Nyckeltal	Kommentar
			<p>påverkansbara delen men vi ser att det är en bit kvar innan det nya arbetssättet börjar ge avsedd effekt.</p> <p>Flertalet enheter har angett i sin uppföljning att de börjar få till en struktur över hantering av resursspass samt samverkan och planering inom den egna enheten och/eller andra enheter vilket gör att användandet av timvikarier har börjat att minska</p> <p>Ett större arbete har skett inom hemtjänsten där schema och bemanning noggrant följts upp och förändringar är genomförda för att anpassa schemalagningen så att den bättre följer given ram.</p>
<p>Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.</p>	<p>Socialförvaltningen ska ha väl implementerade strategier för kompetensförsörjning</p> <p></p> <p>Målet uppfyllt</p>	<p> Personalomsättning</p>	<p>Var verksamhetsområde har tagit fram strategier som främjar personalomsättningen för respektive område.</p> <p>Yrkesambassadörer samt yrkesrådsgrupper har är ett område som flertalet verksamheter valt att arbeta vidare med.</p> <p>Marknadsföringsgrupp är tillsatt med representanter från samtliga områden och i samverkan med Bengtsfors.</p> <p>Kompetensutvecklande insatser är ett generellt stort fokusområde inom samtliga verksamhetsområden. En utbildningsportal är under uppbyggnad inom staben vilken förväntas finnas tillgänglig för samtliga medarbetare och professioner i början av 2024</p>
<p>Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - för en utvecklande samhällsservice och ökad attraktivitet</p>	<p>Socialförvaltningen ska präglas av delaktighet och ett aktivt medarbetarskap</p> <p></p> <p>Målet uppfyllt</p>	<p> HME-Index</p>	<p>Utbildningen "ett aktivt medarbetarskap" finns för samtliga chefer att arbeta med tillsammans med sina medarbetargrupper.</p> <p>Flertalet arbetsgrupper har genomfört utbildningen under 2021 och framåt och har under året fortsatt dialogen eller gjort en ny satsning.</p> <p>Flertalet chefer tar upp ämnen som yrkesstolthet och delaktighet som viktiga teman de arbetat med under året.</p> <p>Arbetet med 2022-års medarbetarenkäten har under 2023 hållits levande på apt:er där framtagna aktivitetslistor följts upp.</p> <p>Svarsdeltagandet har under året varit lågt och har ett snitt på 165 respondenter av i snitt 472 anställda.</p>

7.5.1 Analys av måluppfyllelse

Av nämndens mål förväntas 100% vara helt eller delvis uppfyllda vid årets slut.

Mål: Socialförvaltningen ska ha en god grund i digitaliseringsarbetet

Mäts med SKR:s verktyg "LIKA" (Ledning, Infrastruktur, Kompetens och Användning). Målet bedöms uppnås.

Förvaltningens mål är att gå från "ej planerade aktiviteter" gällande digitalisering och digital mognad till "Påbörjade/Utförda Aktiviteter". Ett långsiktigt program för digitalisering med tillhörande handlingsplan är framtagen på förvaltningsnivå. Digitalisering är en återkommande punkt på ledningsgrupper och arbetet följs upp månatligen.

Förbättring av vår digitala infrastruktur är ett kontinuerligt arbete med god utveckling framåt. Handlingsplaner och lathundar i våra verksamhetssystem ses över. Hemsida och Sharepoint uppdateras i syfte att bli mer lättillgängligt och användarvänligt. Flertalet e-tjänster är under uppbyggnad.

Flertalet kompetenssatsningar har genomförts under året vilket har gett effekt i samtliga chefsled. Digitala coacher/systemadministratörer finns på plats i våra verksamheter för att stödja medarbetare.

Möjligheten till att nyttja välfärdsteknik i våra verksamheter är under arbete just nu genomförs nyttokalkylberäkningar med stöd av SKR avseende bland annat införande av trygghetskameror (tillsyn via kamera nattetid)

Mål: Socialförvaltningen ska ha väl fungerande bemanningsprocesser

Mäts i andelen arbetad tid utförd av timvikarier. Målet om 15% är uppfyllt.

Förvaltningen under året arbetat intensivt med att införa "Hållbar Bemanning med Heltid som Norm". Vi har en förbättring av andel arbetad tid av timvikarier gentemot föregående år och när uppsatt mål om max 15% på helår.

Enheterna har arbetat med att ställa om sin schemaläggning så att den följer regeln om 11-timmars dygnsvila vilken började gälla från 1/10-2023. I samband med detta gick flertalet in och började arbeta utifrån riktlinjerna och arbetssättet för "Hållbar Bemanning". Flertalet enheter rapporterar att man påbörjat den påverkansbara delen men vi ser att det är en bit kvar innan det nya arbetssättet börjar ge avsedd effekt.

Flertalet enheter har angett i sin uppföljning att de börjar få till en struktur över hantering av resurspass samt samverkan och planering inom den egna enheten och/eller andra enheter vilket gör att användandet av timvikarier har börjat att minska.

Ett större arbete har skett inom hemtjänsten där schema och bemanning noggrant följts upp och förändringar är genomförda för att anpassa schemaläggningen så att den bättre följer given ram.

Mål: Socialförvaltningen ska ha väl implementerade strategier för kompetensförsörjning

Mäts i antalet avgångar månadsvis med ett målvärde på max 11% på helår. Målet är uppnått och hamnar på en total personalomsättning på 8,5% på helår.

Antalet avgångar har minskat tydligt jämfört med samma period föregående år.

Varje verksamhetsområde har tagit fram strategier som främjar personalomsättningen för respektive område. Yrkesambassadörer samt yrkesrådsgrupper är ett område som flertalet verksamheter valt att arbeta vidare med.

En marknadsföringsgrupp är tillsatt med representanter från samtliga områden i samverkan med Bengtsfors.

Mål: Socialförvaltningen ska präglas av delaktighet och ett aktivt medarbetarskap

Mäts genom enkät "Hållbart medarbetarengagemang. Målet har uppnåtts men svarsdeltagandet har varit lågt.

Utbildningen "ett aktivt medarbetarskap" finns som digitalt verktyg för samtliga chefer att arbeta med tillsammans med sina medarbetargrupper. Flertalet arbetsgrupper har genomfört utbildningen under 2021 och framåt och man har under året fortsatt det arbetet.

Flertalet chefer tar upp ämnen som yrkesstolthet och delaktighet som viktiga teman de arbetat med under året.

Arbetet med 2022-års medarbetarenkäten har under 2023 hållits levande på apt:er där framtagna aktivitetslistor följts upp.

7.6 Investeringsredovisning

Belopp anges i Tkr.

Projekt	Budget	Förslag till omdisponering	Budget 2023	Utfall	Avvikelse (tkr)	Slutredovisas
Grundutrustning/Sängar VoO	200	-30	170	164	6	Ja
SN div inventarier	400	-400	0	0	0	Ja
Inventarier hemsjukvården (bergs)		180	180	168	12	Ja
Inventarier administration och stab (Mellbos lokaler)		220	220	238	-18	Ja
Inventarier Skållerudshemmet		30	30	151	-121	Nej
SN Elcyklar		100	100	0	100	Nej
Summa	600	100	700	721	-21	

7.6.1 Analys av utfall

Socialförvaltningen har nyttjat investeringsmedel utifrån beslutad plan. Utgifterna blev högre än fastställd budget på grund av att inventarier till Skållerudshemmet köptes in tidigare än beräknat.

7.6.2 Slutredovisning

Diverse inventarier har använts till inköp av inventarier till hemsjukvården samt inventarier till administration och stab på grund av flytt till nya lokaler. Diverse inventarier och grundutrustning/sängar VoO slutredovisas. Inventarier till Skållerudshemmet köptes in tidigare än beräknat och slutredovisas under 2024. Anslaget för Elcyklar har tillkommit senare under året och leverans sker i början av 2024.

7.7 Personalredovisning/Arbetsmiljömål

	2023	2022
Sjukfrånvaro totalt % *	6,78	8,06
Sjuklönekostnad **	4 658 552	5 546 664
Medarbetarskapsindex Engagemang	75	78
<i>* Avser perioden 2023-01-01-2023-11-30, 2022-01-01-2022-11-30</i>		
<i>** Avser de första 14 dagarna i sjukfrånvaron</i>		

Genomförda aktiviteter i syfte att nå kommunfullmäktiges arbetsmiljömål

- Arbete med ledarskapsutveckling
- Arbete med "aktivt medarbetarskap" och internutbildning
- Handlingsplaner/aktiviteter kopplat till medarbetarundersökning på alla enheter
- Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet månadsvis för alla chefer.
- Aktivt arbete med rehabprocessen och stödsamtal

Sjukfrånvaron ska sänkas med målsättning att inte överstiga 5 %

Sjukfrånvaron har minskat tydligt under året vilket är mycket positivt vilket indikerar att det aktiva arbetet kring arbetsmiljö och rehabprocess gett resultat.

Kostnaden för korttidssjukfrånvaron ska minska

Sjukfrånvaron har minskat tydligt under året vilket är mycket positivt vilket indikerar att det aktiva arbetet kring arbetsmiljö och rehabprocess gett resultat.

Medarbetarskapsindex ska öka

Medarbetarindex har minskat något för förvaltningen jämfört mot föregående år. Den tydligaste minskningen syns inom område vård & omsorg övrigt där ett stort arbete behövt göras till följd av åtgärder för ekonomi i balans bland annat genom omställning av schema och övergång till tjänstgöring varannan helg. Även inom stöd & service syns en marginell försämring av medarbetarindex.

7.8 Framtid

På längre sikt (5-10 år) är det framförallt två områden som verksamheten behöver anpassa verksamheten till, att klara den demografiska utvecklingen och de prövningar den medför för kompetensförsörjningen. Den andra delen är kopplad till social hållbarhet; att göra rätt insats på rätt sätt och utveckla det förebyggande arbetet.

Flera förändringar i lagstiftning väntas framåt som påverkar verksamheterna som ny socialtjänstlag och ändrat huvudmannaskap för personlig assistans.

Tilldelningen av statsmedel inom det sociala området är idag mycket spretig och oförutsägbar vilket behöver hanteras.

På sikt 1-3 år är det viktigt för området:

De viktigaste frågorna för 2024 är tydligt inringade i de verksamhetsmål sociala utskottet antagit som ger området en tydlig riktning. Dessa är:

Prioriterat mål: "Rätt insats på rätt sätt"

Delmål:

1. Att vi utvecklar det förebyggande arbetet
2. Att vi lyckas med kompetensväxling
3. Att vi har koll på nyckeltal och agerar

Arbetet enligt handlingsplan med digitalisering, kompetensförsörjning och kostnadseffektivisering inom hemtjänsten utifrån genomlysningen är centrala för oss att fullfölja under året samt att fortsätta utveckla arbetet med en hållbar bemanning med heltid som norm.

Implementeringen av backa barnet modellen 2024-2026 är en viktig satsning.

Fortsätta utveckla IFOs nya organisation och evidensbaserade metoder på hemmaplan inklusive aktivt arbete med arbetsmarknadsinsatser för att bibehålla låga nivåer på försörjningsstöd och utveckla stödet till ungdomar. Att få till en välfungerande vårdssamverkan är en prioriterad fråga och arbete pågår med att ta fram färdplan lokalt för omställningen god och nära vård.

Genom USD och politiskt samråd fortsätter vi utveckla samverkan vilket är viktigt framåt. En utvärdering av vår gemensamma organisation kommer göras under hösten 2024.

Vi har under både 2022 och 2023 arbetat mycket med att stärka krisberedskap. Även här blir det viktigt att upprätthålla och vidareutveckla det arbetet.